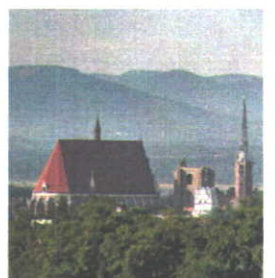
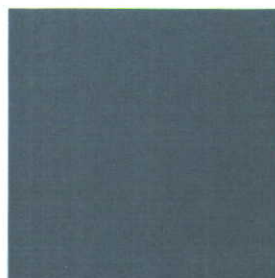
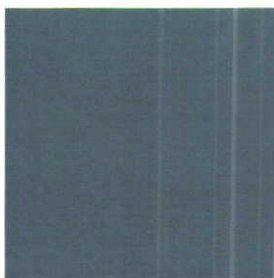
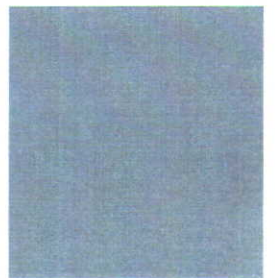
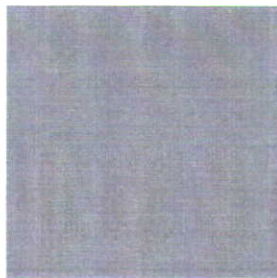
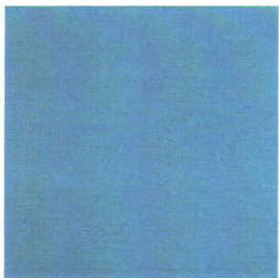
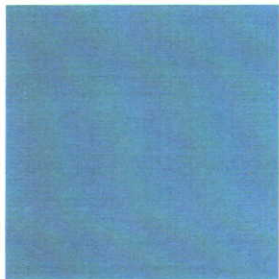
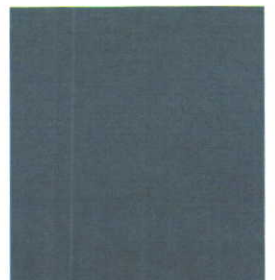
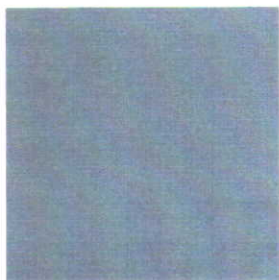


RAPORT O STANIE GMINY NYSA

RAPORT O STANIE GMINY NYSA ZA ROK 2021



Spis treści

Przedmowa	4
I. Wprowadzenie	5
I.1 Podstawa prawna	5
I.2 Metodyka opracowania	6
I.3 Struktura dokumentu i źródła danych	8
I.5 Charakterystyka gminy Nysa	10
I.6 Kluczowe elementy rozwoju gminy Nysa	12
I.7 Gmina Nysa w liczbach w latach 2016-2021	13
II. Sytuacja w gminie Nysa w 2021 r.	21
II.1 Realizacja polityki finansowej	21
II.2 Realizacja polityki inwestycyjnej	23
II.3 Mienie komunalne	29
II.4 Ład przestrzenny	31
II.5 Analiza bieżącego utrzymania dróg	34
II.6 Realizacja polityki oświatowej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej	35
II.6.1 Oświata	35
II.6.2 Kultura	38
II.6.3 Kultura fizyczna i sport	41
II.7 Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	43
II.7.1 Ochrona zdrowia	43
II.7.2 Pomoc społeczna	44
II.7.3 Działania na rzecz seniorów	46
II.7.4 Działania na rzecz osób wykluczonych społecznie	48
II.8 Analiza udzielonych i rozliczonych dotacji przez organizacje pozarządowe	49
II.9 Ochrona środowiska	54
II.10 Infrastruktura komunalna	56
II.10.1 Gospodarka odpadami	56
II.10.2 Gospodarka wodna	57
II.11 Działania promocyjne gminy	58
II.12 Działania na rzecz bezpieczeństwa	60
II.13 Rada Miejska i uchwały	62
III. Podsumowanie	64
III.1 Wnioski	64
Spis tabel	68



Przedmowa

Raport o stanie Gminy Nysa za rok 2021 opisuje trudny czas zmagania z diametralnie zmieniającymi się uwarunkowaniami i skutkami pandemii COVID-19 oraz próbami stopniowego powrotu do sytuacji sprzed jej rozpoczęcia. Wiązało się z tym wiele ograniczeń, w tym utrudniony kontakt osobisty, co negatywnie odbijało się na życiu społecznym i gospodarczym mieszkańców. Mimo tego, wspólnie stawialiśmy czoła nowym wyzwaniom i kontynuowaliśmy prowadzone inwestycje i działania rozwojowe.



Pomimo utrudnień wynikających z trwającej pandemii COVID-19 udało nam się zrealizować szereg inicjatyw, które korzystnie wpływają na jakość życia w gminie Nysa. Można wśród nich przywołać działania inwestycyjne takie jak budowa dróg i uzbrojenia podziemnego Regionalnego Parku Przemysłowego WSEE „Invest Park”, rozpoczęcie pracy nad budową subregionalnego Centrum Przesiadkowego w powiązaniu ze Szprychą nr 8 CPK. W 2021 r. wybudowano żłobek przy ul. 11 Listopada w Nysie oraz powstał park rowerowy PUMPTRACK przy ul. Brodzińskiego w Nysie rozszerzając ofertę spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży. Na potrzeby realizacji tych przedsięwzięć pozyskano dofinansowanie z funduszy unijnych oraz funduszy krajowych.

W 2021 r. kontynuowano wypłacanie Nyskiego Bonu Wychowawczego oraz realizację programu „Posiłek w domu i szkole”. Prowadzono projekty edukacyjne dla uczniów gminnych szkół, a także udzielano im pomocy materialnej. W dalszym ciągu wydawano Nyską Kartę Dużej Rodziny, jak i Nyską Kartę Seniora.

Z uwagi na trudny okres post pandemiczny działania samorządu koncentrowały się na zapewnianiu dostępności do usług poprzez wykorzystanie nowoczesnych technologii. Wzrosła ranga e-usług, a to wpłynęło na rozwijanie cyfrowego urzędu.

Chciałbym serdecznie podziękować pracownikom Urzędu Miejskiego, służbom miejskim, organizacjom społecznym, jak również wszystkim mieszkańcom gminy Nysa za aktywność i zaangażowanie w dbanie o nasz wspólny dom. Jestem dumny i cieszę się, iż mogę każdego dnia współpracować z Wami oraz tworzyć lepsze warunki do życia w naszej gminie.

I. Wprowadzenie

Raport o stanie gminy jest dokumentem podsumowującym wszystkie najważniejsze działania realizowane przez samorząd, jakie zostały podjęte w 2021 r. Dokument pozwala na kompleksową ocenę sytuacji gminy i jednocześnie stanowi istotne narzędzie służące do monitoringu oraz ewaluacji polityki rozwoju lokalnego. Ponadto, coroczne sporządzanie dokumentu, zapewnia gminie informacje umożliwiające analizę porównawczą stanu jednostki w dłuższej perspektywie czasowej.



Raport z punktu widzenia formalnego stanowi podstawę do przeprowadzenia w ramach sesji Rady Miejskiej debaty, a w jej konsekwencji głosowania nad udzieleniem wotum zaufania Burmistrzowi. Warto tu podkreślić, iż ważnym elementem w procesie tworzenia i przyjmowania Raportu jest możliwość zaangażowania mieszkańców w podejmowanie decyzji związanych z dalszym rozwojem ich miejsca zamieszkania. Dzięki debacie nad raportem, społeczność ma możliwość kontroli organów władzy samorządowej.

W poniższych podrozdziałach przedstawiono umocowanie prawne raportu, metodologię jego opracowania, strukturę dokumentu oraz wymieniono materiały źródłowe. Ostatnim elementem wstępu jest syntetyczny opis i charakterystyka gminy Nysa w oparciu o kluczowe wskaźniki pozwalająca na jej ocenę w wymiarze społecznym oraz ekonomicznym w latach 2016-2021.

I.1 Podstawa prawna

Obligatoryjność sporządzenia Raportu o stanie gminy została określona w art. 28aa ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (DZ.U. 2022 poz. 559, ze zm.) wprowadzonym jej nowelizacją z 11 stycznia 2018 r. W ramach wskazanego aktu prawnego zdefiniowano dokładne wytyczne określające procedurę przeprowadzenia prac nad raportem o stanie gminy. Poszczególne etapy obejmują następujące elementy:

1. Burmistrz co roku do dnia 31 maja przedstawia radzie gminy raport o stanie gminy.
2. Raport obejmuje podsumowanie działalności Burmistrza w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego.
3. Rada gminy może określić w drodze uchwały szczegółowe wymogi dotyczące raportu.
4. Rada gminy rozpatruje raport podczas sesji, na której podejmowana jest uchwała w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium Burmistrzowi. Raport rozpatrywany jest w pierwszej kolejności. Nad przedstawionym raportem o stanie gminy przeprowadza się debatę.
5. W debacie nad raportem o stanie gminy radni zabierają głos bez ograniczeń czasowych.

6. W debacie nad raportem o stanie gminy mieszkańcy mogą zabierać głos. Udział w debacie zależy od zgłoszenia chęci zabrania głosu przewodniczącemu rady gminy w formie pisemnego zgłoszenia, popartego podpisami:

- w gminie do 20 000 mieszkańców – co najmniej 20 osób;
- w gminie powyżej 20 000 mieszkańców – co najmniej 50 osób.

Zgłoszenie chęci udziału w debacie składa się najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień zwołania sesji, podczas której ma być przedstawiany raport o stanie gminy. Mieszkańcy są dopuszczani do głosu według kolejności otrzymania przez przewodniczącego rady zgłoszenia. Liczba mieszkańców mogących zabrać głos w debacie wynosi 15, chyba że rada postanowi o zwiększeniu tej liczby.

7. Po zakończeniu debaty nad raportem o stanie gminy rada gminy przeprowadza głosowanie nad udzieleniem Burmistrzowi wotum zaufania. Uchwałą rada gminy podejmuje bezwzględną większością głosów ustawowego składu rady gminy. Niepodjęcie uchwały jest równoznaczne z podjęciem uchwały o nieudzieleniu Burmistrzowi wotum zaufania.

I.2 Metodyka opracowania

W celu przygotowania raportu przeprowadzono następujące działania. Po pierwsze, dokonano analizy danych zastanych udostępnianych w statystyce publicznej. W następnej kolejności, dokonano przeglądu i syntezy informacji zawartych w dokumentach i bazach Urzędu Miejskiego w Nysie. Ostatnim elementem raportu jest analiza jakościowa.

1

Analiza danych dostępnych w statystyce publicznej (tj. w Banku Danych Lokalnych GUS oraz bazie Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej we Wrocławiu) polega na zgromadzeniu danych i wykorzystaniu ich do nakreślenia zmian w przestrzeni społecznej oraz gospodarczej w gminie Nysa.

2

Analiza danych pozyskanych ze sprawozdań, baz i raportów w Urzędzie Miejskim w Nysie, w tym także podlegających publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej obejmuje informacje kluczowe z perspektywy raportu. Dzięki nim możliwe jest przedstawienie działań oraz rezultatów osiągniętych w poszczególnych obszarach zadań samorządu. Szczególny nacisk położono na realizację gminnych dokumentów planistycznych oraz zadań wynikających z ustawy o samorządzie gminnym.

3

Analiza jakościowa jest procesem badawczym angażującym osoby odpowiedzialne za wdrażanie poszczególnych polityk lokalnych. Przeprowadzone zostały wywiady z przedstawicielami samorządu pozwalające na dokonanie jakościowej oceny działań gminy w 2021 r. Informacje stanowią fundament do formułowania wniosków i rekomendacji wpisujących się w rzeczywistą sytuację gminy Nysa.

Jednocześnie poddano analizie dokumenty strategiczne obowiązujące w gminie. Ich analiza skupiła się na określeniu z jednej strony planowanych kierunków rozwoju samorządu, z drugiej wskaźników, które zostały w nich zdefiniowane. Wśród analizowanych dokumentów wskazać należy:

1. Strategię Rozwoju Gminy Nysa na lata 2014-2023;
2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;
3. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Nysa;
4. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nysa na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021;
5. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Nysa na lata 2014-2032;
6. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Nysa;
7. Strategię rozwoju elektromobilności dla Gminy Nysa;
8. Plan adaptacji do zmian klimatu dla miasta Nysa;
9. Wieloletni program sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie Gminy Nysa na lata 2019-2023;
10. Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2018-2021 dla Gminy Nysa;
11. Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nysa na lata 2016-2023;
12. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019-2023;
13. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Nysa na lata 2017-2021;
14. Nyska Karta Dużej Rodziny;
15. Program na rzecz seniorów w Gminie Nysa na lata 2014-2023;
16. Strategię oświatową Gminy Nysa;
17. Program Stypendialny „Stypendium Burmistrza Nysy”;
18. Program Stypendialny „Mieszkaniowe Stypendium Burmistrza Nysy”;
19. Program Stypendialny „Stypendium Burmistrza Nysy dla Olimpijczyka”;
20. Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży z terenu Gminy Nysa;
21. Program "Bon Wychowawczy”;

22. Analiza kosztów i korzyści związanych z wykorzystaniem autobusów zeroemisyjnych przy świadczeniu usług komunikacji miejskiej.
23. Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego w zakresie sieci komunikacyjnej w gminnych przewozach pasażerskich na obszarze gmin Nysa i Otmuchów.

I.3 Struktura dokumentu i źródła danych

Zakres raportu bezpośrednio odwołuje się do zadań nałożonych na samorząd gminy w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (DZ. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.). Zgodnie z jego treścią, zadania własne gminy obejmują sprawy:

1. Ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej;
2. Gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego;
3. Wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz;
4. Działalności w zakresie telekomunikacji;
5. Lokalnego transportu zbiorowego;
6. Ochrony zdrowia;
7. Pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych;
8. Wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
9. Gminnego budownictwa mieszkaniowego;
10. Edukacji publicznej;
11. Kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
12. Kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych;
13. Targowisk i hal targowych;
14. Zieleni gminnej i zadrzewień;
15. Cmentarzy gminnych;
16. Porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego;

- 17.** Utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych;
- 18.** Polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej;
- 19.** Wspierania i upowszechniania idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej;
- 20.** Promocji gminy;
- 21.** Współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (DZ. U. z 2020, poz. 1057);
- 22.** Współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Na potrzeby raportu zadania realizowane przez gminę zostały podzielone na jedenaście bloków tematycznych. W opisie, struktura każdego z nich jest identyczna i zawiera:

- charakterystykę sytuacji w danym obszarze wraz z analizą danych,
- spostrzeżenia stanowiące podsumowanie sytuacji w danym obszarze i podstawę do formułowania rekomendacji w zakresie prowadzenia polityk w każdym z nich.

Poniżej wskazano główne źródła danych wykorzystywanych do opracowania raportu:

- Bank Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny;
- Analiza kosztów i korzyści związanych z wykorzystaniem autobusów zeroemisyjnych przy świadczeniu usług komunikacji miejskiej;
- Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Nysa za 2021 rok;
- Diagnoza społeczno-gospodarcza gminy Nysa opracowana na potrzeby Strategii Rozwoju Gminy Nysa na lata 2014-2023;
- Informacja z wykonania budżetu gminy Nysa w 2021 r. wraz załącznikami;
- Informacja o realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2020/2021;
- Raport o stanie oświaty w 2021 r.;
- Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego w zakresie sieci komunikacyjnej w gminnych przewozach pasażerskich na obszarze gmin Nysa i Otmuchów;
- Sprawozdanie z utrzymania dróg;
- Sprawozdanie z działalności Nyskiego Domu Kultury Im. Wandy Pawlik w 2021 r.;
- Sprawozdanie z działalności Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej Im. Władysława Broniewskiego za 2021 r.;

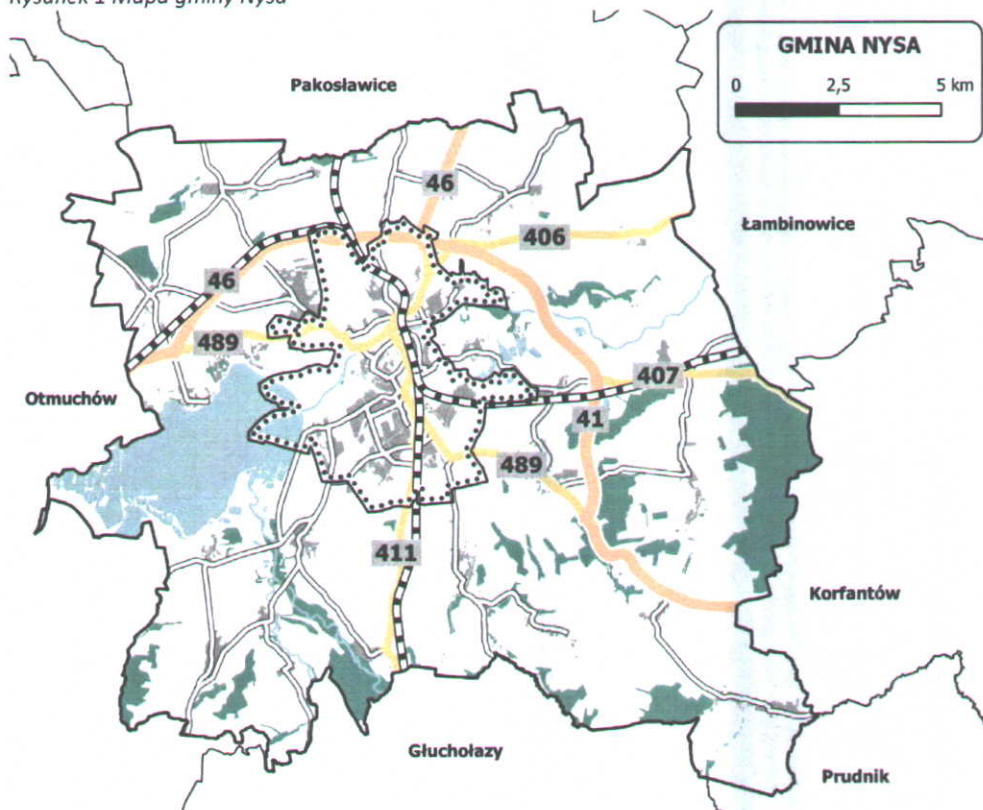
- Sprawozdanie z działalności GKRPA za 2021 r.;
- Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Nysie za 2021 r.;
- Sprawozdanie z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami uprawnionymi za 2021 r.

I.5 Charakterystyka gminy Nysa

Gmina Nysa położona jest w centrum powiatu nyskiego, w zachodniej części województwa opolskiego. Graniczy z gminami: Korfantów, Głucholazy, Otmuchów, Pakosławice i Łąbinowice oraz powiatem prudnickim (Gmina Prudnik).

Nysa jest gminą miejsko-wiejską, której punktem centralnym jest miasto Nysa. Miasto to stanowi również stolicę powiatu nyskiego oraz siedzibę władz powiatowych. Gmina składa się z 26 sołectw (Biała Nysa, Domaszkowice, Głębinów, Goświnowice, Hajduki Nyskie, Hanuszów, Iława, Jędrzychów, Kępnica, Konradowa, Koperniki, Kubice, Lipowa, Morów, Niwnica, Podkamień, Przełęk, Radzikowice, Regulice, Rusocin, Sękowice, Siestrzechowice, Skorochów, Wierzbice, Wyszków Śląski i Złotogłowie) oraz miasto Nysa.

Rysunek 1 Mapa gminy Nysa



Źródło: opracowanie własne

Gmina Nysa swoim zasięgiem obejmuje 21 767 ha (218 km²), co stanowi 17,8% powierzchni powiatu nyskiego. Nysa wchodzi w skład dwóch makroregionów geograficznych: Niziny Śląskiej oraz Przedgórze

Sudeckiego. W związku z tym środowisko przyrodnicze gminy charakteryzuje się bogactwem i różnorodnością.

W 2021 r. gminę Nysa zamieszkiwało 56 326¹ osób. W strukturze ludności dominowały osoby w wieku produkcyjnym (57,0%). Seniorzy stanowili 27,4% populacji, a osoby w wieku przedprodukcyjnym pozostałe 15,6%. Gmina Nysa mierzy się z powszechnie obserwowanymi problemami społecznymi, takimi jak depopulacja oraz starzenie się społeczności.

Wysoka jakość gleby w gminie Nysa skutkuje wysokim odsetkiem gruntów rolnych oraz stosunkowo niskim zalesieniem. W obrębie gminy nie występują parki narodowe ani parki krajobrazowe. Natomiast, w obszarze gminy zlokalizowane są trzy obszary Natura 2000 (Forty Nyskie, Zbiornik Nyski, Przylęk nad Białą Głuchołaską). Dodatkowo w gminie umiejscowiona jest część Otmuchowsko - Nyskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, rezerwat Przylęk i Śnieżycza, a także 28 pomników przyrody.

Gmina Nysa jest obszarem o wyjątkowym potencjale turystycznym, w szczególności skierowanym dla turysty weekendowego. Nysę wyróżnia rozwinięta turystyka wodna, rowerowa, piesza oraz konna. Oferta umożliwia również zwiedzanie zabytków kulturalnych, sakralnych, architektonicznych czy archeologicznych. Dodatkowo walory przyrodnicze gminy dopełniają jej ofertę turystyczną.

Wśród najpopularniejszych obiektów gminy warto wymienić: Bazylikę Mniejszą pw. św. Jakuba i św. Agnieszki ze skarbcem św. Jakuba, Dzwonnicę, kościół pw. św. Piotra i Pawła, kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, dawny kościół św. Barbary, kościół św. Dominika, kościół św. Franciszka z Asyżu, Pałac Biskupi, dawny dwór biskupi, Ratusz Nyski, nyskie fortyfikacje Twierdzy Nysa, Dom Wagi Miejskiej, Piękną Studnię, Fontannę Trytona, Dom Komendanta, Wieżę Ciśnień, Zespół Jezuicki czy Dom Macierzysty Zgromadzenia Sióstr św. Elżbiety.

¹ Dane GUS BDL, stan na dzień 30 czerwca 2021 r., gdyż brak jeszcze danych za 2021 r.

I.6 Kluczowe elementy rozwoju gminy Nysa

W ramach rozdziału zaprezentowano główne filary rozwoju gminy zdefiniowane w Strategii Rozwoju Gminy Nysa na lata 2014-2023. Rozwój gminy Nysa opiera się na 3 filarach, które opisano poniżej wraz ze wskazaniem głównych osiągnięć w ostatnim okresie.

	Filar	Opis	Kluczowe osiągnięcia
I	Dobra praca	Jednym z kluczowych wyzwań stojących przed samorządem gminnym jest stymulacja do rozwoju lokalnej gospodarki. Odbyna się to m.in. poprzez utrzymanie istniejących podmiotów gospodarczych, wspieranie ich dalszego rozwoju oraz pozyskiwanie nowych przedsiębiorców.	Kluczowym sukcesem gminy jest inwestycja firmy UMICORE, producenta branży elektromobilności o światowym zasięgu, o wartości ponad 2,5 miliarda zł, w ramach której ma powstać 1 000 nowych miejsc pracy do 2025 r.
II	Tanie mieszkania	Zapewnienie mieszkańcom satysfakcjonujących mieszkań jest tak samo istotne jak zagwarantowanie im miejsc pracy, dlatego w Nysie realizowane są liczne projekty mieszkaniowe.	W roku 2021 oddano do użytku 98 mieszkań na Osiedlu Rodzinnym (przy zbiegu ulic Grodkowskiej i Franciszkańskiej), planowana jest budowa ponad 300 mieszkań przy ul. Orłąt Lwowskich, a także kolejnych 100 przy ul. Tkackiej i Wałowej.
III	Rodzina i jakość życia	Ostatni z filarów rozwoju gminy Nysa polega na wsparciu finansowym rodzin, a także na zapewnieniu odpowiedniej oferty kulturalnej, sportowej oraz rozrywkowej swoim mieszkańcom.	W Nysie wprowadzono pierwszy w kraju „Nyski Bon Wychowawczy”. Dodatkowo skutecznie realizowany jest program „500+”, a także Karta Seniora, Karta Dużej Rodziny, oraz lokalne programy jak Nyska Karta Dużej Rodziny i Nyska Karta Seniora. Programy te podnoszą standard życia mieszkańców. Ponadto, Samorząd nyski zmodernizował kąpielisko i trwają prace remontowe terenów wokół Jeziora Nyskiego, co pozwala na aktywne spędzanie czasu wolnego bez konieczności wyjazdu z gminy.

I.7 Gmina Nysa w liczbach w latach 2016-2021

Ocena stanu rozwoju gminy jest możliwa dzięki analizie kluczowych zmiennych określających jej obecną sytuację oraz ich zmienność w czasie. Pozwala to na określenie nie tylko sytuacji w danym momencie, ale również zaobserwowanie trendów w pewnym okresie czasu.

l.p.	nazwa wskaźnika	opis	jednostka	źródło	wartość bazowa		2017	2018	2019	2020	2021	dynamika względem wartości bazowej
					rok	wartość	wartość	wartość	wartość	wartość	wartość	wartość
DEMOGRAFIA												
1	liczba ludności	Wskaźnik obrazuje liczebność populacji	os.	Bank Danych Lokalnych / Urząd Miejski w Nysie ²	2016	57 641	57 579	57 272	56 951	56 573	56 326*	-2,3%
2	urodzenia żywe	Zmienna wskazuje roczną liczbę urodzeń	os.	Bank Danych Lokalnych	2016	474	482	444	411	397	bd.	-16,2%
3	zgony ogółem	Zmienna wskazuje roczną liczbę zgonów	os.	Bank Danych Lokalnych	2016	579	627	688	687	723	bd.	19,9%
4	przyrost naturalny	Wskaźnik obrazuje różnicę pomiędzy liczbą urodzeń a liczbą zgonów. Wartość dodatnia, świadczy o wzroście liczebności populacji natomiast ujemna o tzw. ubytku naturalnym	os.	Bank Danych Lokalnych	2016	-105	-145	-244	-276	-326	bd.	-67,8%
5	przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	Wartość wskaźnika została obliczona na podstawie stosunku wartości przyrostu naturalnego do liczby mieszkańców	os.	Bank Danych Lokalnych	2016	-1,82	-2,52	-4,25	-4,84	-5,73	bd.	-68,2%
6	ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	Wartość wskaźnika obrazuje zmiany demograficzne w danej populacji (starzenie się lub reprodukcja populacji)	%	Bank Danych Lokalnych / Urząd Miejski w Nysie	2016	62,2	64,1	66,2	68,2	69,9	75,5	17,6%

² Dane z Banku Danych Lokalnych dotyczą lat 2016-2020, z kolei dane z Urzędu Miejskiego w Nysie lub Urzędu Statystycznego w Opolu z 2021 r. Odnosi się to każdego wskaźnika, gdzie zastosowano ten zapis.

*dane na dn. 30.06.2021 r. – brak za 2021 r.

l.p.	nazwa wskaźnika	opis	jednostka	źródło	wartość bazowa		2017	2018	2019	2020	2021	dynamika względem wartości bazowej
					rok	wartość	wartość	wartość	wartość	wartość	wartość	wartość
7	liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym	Wartość wskaźnika przedstawia odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym (do 18 roku życia) w ogólnej liczbie mieszkańców	%	Bank Danych Lokalnych / Urząd Miejski w Nysie	2016	15,1	15,1	15,1	15,1	15,1	15,6	3,2%
8	liczba ludności w wieku produkcyjnym	Wartość wskaźnika przedstawia odsetek osób w wieku produkcyjnym (dla kobiet 18-59 lat, dla mężczyzn 18-64 lat) w ogólnej liczbie mieszkańców	%	Bank Danych Lokalnych / Urząd Miejski w Nysie	2016	61,7	60,9	60,2	59,5	58,8	57,0	-7,6%
9	liczba ludności w wieku poprodukcyjnym	Wartość wskaźnika przedstawia odsetek osób w wieku poprodukcyjnym (dla kobiet 60 lat i więcej lat, dla mężczyzn 65 lat i więcej) w ogólnej liczbie mieszkańców	%	Bank Danych Lokalnych / Urząd Miejski w Nysie	2016	23,2	24,0	24,7	25,4	26,0	27,4	15,4%
W gminie, jak i w całym kraju, obserwuje się systematyczne pogarszanie się sytuacji demograficznej. W okresie od 2016 roku liczba ludności zmalała o ponad 2%. Jest to efektem różnych czynników przy czym bardzo duże znaczenie odgrywa naturalny ruch ludności. Odnotowano bowiem spadek liczby urodzeń (o ponad 16%) i jednocześnie bardzo wysoki wzrost zgonów (20%). Przy czym ten ostatni czynnik w znacznej części wynika z pandemii COVID-19. Efektem tych dwóch procesów jest malejący przyrost naturalny, który obecnie jest ponad trzykrotnie niższy niż w 2016 r. Kolejną konsekwencją jest wzrost o blisko 18% obciążenia demograficznego wyrażanego udziałem ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym.												
MIGRACJE												
10	saldo migracji wewnętrznych	zmienna obliczona na podstawie różnicy liczby osób zameldowanych i wymeldowanych w ramach ruchu wewnętrznego (w granicach RP)	os.	Bank Danych Lokalnych	2016	-17	-34	-4	-55	-65	bd.	-73,8%
11	saldo migracji zagranicznych	zmienna obliczona na podstawie różnicy liczby osób zameldowanych i wymeldowanych w ramach ruchu zewnętrznego	os.	Bank Danych Lokalnych	2016	-1	-12	-2	11	6	bd.	116,7%
Procesy migracyjne obrazują ruch ludności w wymiarze przestrzennym. W gminie widoczne jest nasilenie procesów migracyjnych, w tym związanych z suburbanizacją do gmin podmiejskich. Wzrost procesów migracyjnych, pomimo epidemii COVID-19, pokazuje przede wszystkim trwałość i pogłębianie się tego zjawiska. W Nysie widoczne są powroty z zagranicy. Saldo migracji zagranicznych utrzymuje się na poziomie dodatnim.												
GOSPODARKA												
12	liczba podmiotów gospodarczych	Zmienna wskazuje liczbę podmiotów gospodarczych w gminie	szt.	Bank Danych Lokalnych / Urząd Statystyczny w Opolu	2016	6 698	6 774	6 760	6 901	7 093	7 219	7,2%

l.p.	nazwa wskaźnika	opis	jednostka	źródło	wartość bazowa		2017	2018	2019	2020	2021	dynamika względem wartości bazowej
					rok	wartość	wartość	wartość	wartość	wartość	wartość	wartość
13	udział podmiotów wyrejestrowanych w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON	Wskaźnik obrazuje dynamikę liczby podmiotów gospodarczych wskazując na rozwój, stagnację lub regresję	%	Bank Danych Lokalnych / Urząd Statystyczny w Opolu	2016	6,7	6,2	7,5	4,4	3,2	3,8	-43,3%
14	podmioty wpisane do rejestru na 1000 ludności	Zmienna opisuje stosunek liczby podmiotów gospodarczych do liczby mieszkańców	szt.	Bank Danych Lokalnych / Urząd Statystyczny w Opolu	2016	116	118	118	121	125	129	10,1%
15	jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	Wskaźnik przedstawia dynamikę rozwoju gospodarczego	szt.	Bank Danych Lokalnych / Urząd Statystyczny w Opolu	2016	64	86	89	79	76	75	14,7%
16	jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	Wskaźnik przedstawia dynamikę rozwoju gospodarczego	szt.	Bank Danych Lokalnych / Urząd Statystyczny w Opolu	2016	78	73	89	54	40	49	-37,2%

W Nysie widoczny jest systematyczny wzrost liczby podmiotów gospodarczych. Ich liczba przekroczyła 7 tys. i wzrosła o ponad 7% w ciągu ostatnich 6 lat. Jednocześnie widoczny jest spadek liczby podmiotów wypisanych z rejestru REGON – spadek wskaźnika przeliczeniowego określonego liczbą podmiotów wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. ludności wyniosła aż 37%. Świadczy to o dużej stabilności lokalnego rynku. Takie stwierdzenie popierają dane pokazujące rosnącą liczbę nowozakładanych firm, które są w stanie funkcjonować trwale na rynku.

SEKTOR OBYWATELSKI

17	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 mieszkańców	Zmienna obrazuje liczbę podmiotów sektora obywatelskiego w stosunku do liczby mieszkańców	szt.	Bank Danych Lokalnych / Urząd Statystyczny w Opolu	2016	3,99	4,15	3,93	3,97	4,10	4,00	0,3%
18	nowo zarejestrowane fundacje, stowarzyszenia, organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców	Zmienna obrazuje dynamikę liczby podmiotów sektora obywatelskiego	szt.	Bank Danych Lokalnych / Urząd Statystyczny w Opolu	2016	1	2	1	1	2	2	50,0%

l.p.	nazwa wskaźnika	opis	jednostka	źródło	wartość bazowa		2017	2018	2019	2020	2021	dynamika względem wartości bazowej
					rok	wartość	wartość	wartość	wartość	wartość	wartość	wartość

Mierniki rozwoju społeczeństwa obywatelskiego wyrażane liczbą podmiotów trzeciego sektora czy to w liczbach bezwzględnych czy przeliczeniowych wskazuje na stagnację w tym zakresie.

GOSPODARKA ODPADAMI

19	odpady selektywnie zebrane w ciągu roku	wskaźnik prezentuje masę odpadów zebranych selektywnie (z podziałem na materiały z których zostały wytworzone) w ciągu roku	tony	Bank Danych Lokalnych / Urząd Miejski w Nysie	2016	-	5 678,17	3 489,50	5 485,01	6 411,65	5 023,28	-11,5%
20	odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów	zmienna obrazuje odsetek odpadów zebranych selektywnie w ogólnej masie odpadów	%	Bank Danych Lokalnych / Urząd Miejski w Nysie	2016	-	26,2	20,4	25,7	28,5	29,3	10,6%
21	Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku ogółem na 1 mieszkańca	wskaźnik obrazuje dynamikę masy zebranych odpadów w przeliczeniu na mieszkańca	kg	Bank Danych Lokalnych / Urząd Miejski w Nysie	2016	295,4	278,4	237,5	278,1	282,8	324,1	8,8%

Przez ostatnie lata zmniejszyła się o 11,5% masa odpadów zebranych selektywnie w ciągu roku na terenie gminy Nysa. Wzrósł za to nieznacznie odsetek odpadów zebranych selektywnie w ogólnej masie odpadów. Wzrosła również masa odpadów produkowanych przez jednego mieszkańca o blisko 9%.

CZYTELNICTWO

22	biblioteki i filie	wskaźnik prezentuje liczbę bibliotek wraz z filiami na terenie gminy Nysa	szt.	Bank Danych Lokalnych / Urząd Miejski w Nysie	2016	11	11	11	11	11	11	0,0%
23	czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	zmienna prezentuje dynamikę liczby czytelników w stosunku do liczby ludności	szt.	Bank Danych Lokalnych / Urząd Miejski w Nysie	2016	139	135	126	113	92	113	-18,4%
24	wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach	wskaźnik obrazuje zaangażowanie w czytelnictwo, wyrażone liczbą książek wypożyczonych przez statystycznego czytelnika	wol.	Bank Danych Lokalnych / Urząd Miejski w Nysie	2016	20,9	20,9	20,1	21,9	26,2	21,1	0,8%
25	czytelnicy w ciągu roku	zmienna prezentuje dynamikę liczby osób wypożyczających książki	os.	Bank Danych Lokalnych / Urząd Miejski w Nysie	2016	8 038	7 744	7 221	6 454	5 232	5 997	-25,4%

W związku z pandemią COVID-19 działalność bibliotek była mocno utrudniona. Skutkowało to spadkami w przypadku wskaźników prezentujących liczbę czytelników w ciągu roku. Warto natomiast zaznaczyć, iż statystycznie przeciętny czytelnik na przestrzeni ostatnich lat wypożyczał tyle samo książek. Można zatem wnioskować, iż pomimo ograniczonych możliwości docierania do odbiorców biblioteki, stali czytelnicy korzystali z usług biblioteki w podobnym zakresie.

l.p.	nazwa wskaźnika	opis	jednostka	źródło	wartość bazowa		2017	2018	2019	2020	2021	dynamika względem wartości bazowej
					rok	wartość	wartość	wartość	wartość	wartość	wartość	wartość
OŚWIATA												
26	oddziały w szkołach	wskaźnik prezentuje dynamikę liczby oddziałów (klas) we wszystkich placówkach oświatowych	szt.	Bank Danych Lokalnych / Urząd Miejski w Nysie	2016	162	192	230	245	247	206	21,4%
27	uczniowie	wskaźnik prezentuje dynamikę liczby uczniów we wszystkich placówkach oświatowych	os.	Bank Danych Lokalnych / Urząd Miejski w Nysie	2016	2 850	3 345	3 917	3 960	3 975	3 419	16,6%
28	liczba uczniów przypadająca na jeden oddział	wskaźnik prezentuje przeciętną liczbę uczniów przypadającą na oddział (klasę)	os.	Bank Danych Lokalnych / Urząd Miejski w Nysie	2016	18	17	17	16	16	17	-7,8%
29	współczynnik skolaryzacji netto (szkoła podstawowa)	współczynnik skolaryzacji netto jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.	%	Bank Danych Lokalnych	2016	91,25	92,80	95,45	96,31	97,96	bd.	6,8%
30	Średni wynik egzaminu ósmoklasisty (część j. polskiego)	Wskaźnik obrazuje postępy uczniów	śr.	OKE Wrocław	2016	-	-	-	60,7 (62,3) ³	59,3 (58,4)	57,0 (59,1)	-
31	Średni wynik egzaminu ósmoklasisty (część matematyczna)	Wskaźnik obrazuje postępy uczniów	śr.	OKE Wrocław	2016	-	-	-	43,3 (44,3)	45,7 (45,5)	40,6 (46,4)	-

³ Dane w nawiasach odnoszą się do wyniku uzyskanego na poziomie krajowym.

Średni wynik egzaminu ósmoklasisty (część j. angielski)	Wskaźnik obrazuje postępy uczniów	śr.	OKE Wrocław	2016	-	-	-	64,2 (58,1)	58,6 (53,5)	63,7 (65,0)	-
---	-----------------------------------	-----	-------------	------	---	---	---	----------------	----------------	----------------	---

Analizując dane statystyczne dotyczące oświaty w gminie Nysa widać systematyczny przyrost uczniów (o 16,6%) i oddziałów w szkołach (o 21,4%). Liczba uczniów przypadająca na jeden oddział nie podlegała większym wahanom i obecnie oscyluje w okolicach 17. Pozytywnie kształtuje się również współczynnik skolaryzacji. Można na jego podstawie wnioskować, iż niemal wszystkie dzieci w wieku szkolnym odbierają edukację na terenie gminy, co pozytywnie świadczy o lokalnej oświacie.

PROGRAM 500+												
33	przeciętna miesięczna liczba rodzin pobierających świadczenie	wskaźnik obrazuje liczbę rodzin korzystających ze świadczenia socjalnego rodzina 500+	szt.	Bank Danych Lokalnych / Urząd Miejski w Nysie	2016	-	3 117	2 765	2 804	6 208	5 406	42,3%
34	liczba dzieci, na które rodziny otrzymują świadczenie	wskaźnik prezentuje liczbę dzieci na które przysługuje świadczenie rodzina 500+	os.	Bank Danych Lokalnych / Urząd Miejski w Nysie	2016	-	3 117	2 765	7 043	7 419	7 907	60,6%
35	wydatki na świadczenia wychowawcze	wskaźnik prezentuje łączną kwotę wydatkowaną na świadczenie rodzina 500+ w ciągu roku ⁴	zł	Bank Danych Lokalnych / Urząd Miejski w Nysie	2016	-	27 333 976	26 239 147	35 771 999	47 602 295	47 602 295	42,6%

Przeciętne miesięczna liczba rodzin pobierających świadczenie z Programu 500+ wzrosła o ponad 42% i w 2021 r. wyniosła 5 406. Przyczyniła się do tego m.in. zmiana programu zakładająca, iż świadczenie przysługuje na każde dziecko do 18 roku życia, a nie od drugiego dziecka, jak to miało miejsce do 2018 r. Liczba dzieci otrzymujących świadczenie, w związku z tym, zwiększyła się z 3 117 do 7 907. Wydatki przeznaczone na finansowanie programu także wzrosły (o 42,6%) i w 2021 r. wyniosły 47 602 295 zł.

NYSKI BON WYCHOWAWCZY												
36	przeznaczona kwota	wskaźnik prezentuje wysokość kwoty przeznaczonej na Nyski Bon Wychowawczy, z uwzględnieniem zmian programu	zł	Urząd Miejski w Nysie	2016	1 825 500	2 158 500	2 646 000	3 005 500	3 033 500	2 916 500 zł	37,4%

Kwota przeznaczona na Nyski Bon Wychowawczy w 2016 r. wyniosła 1 825 500 zł. W 2021 r. wzrosła do 2 916 500 zł, czyli o 37,4%. Świadczy to o rozwoju programu oraz zainteresowaniu, jakim cieszy się wśród mieszkańców.

OSOBY KORZYSTAJĄCE ZE ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH I ŚRODOWISKOWYCH POMOCY SPOŁECZNEJ											
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

⁴ Należy przypomnieć, iż do 2018 świadczenie to przysługiwało od drugiego dziecka. Dopiero od 2019 r. świadczenie Rodzina 500+ zostało rozszerzone na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia.

37	rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci	wskaźnik prezentujący dynamikę liczby rodzin pobierających zasiłki a tym samym zwiększające się lub zmniejszające się konieczne do poniesienia nakłady finansowe na pomoc społeczną	rodz.	Bank Danych Lokalnych / Urząd Miejski w Nysie	2016	1 411	1 416	1 456	1 153	966	816	-42,2%
38	dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny - ogółem	wskaźnik prezentujący dynamikę liczby dzieci, na które rodzice pobierają zasiłki a tym samym zwiększające się lub zmniejszające się obciążenie nakładami finansowymi na pomoc społeczną	os.	Bank Danych Lokalnych / Urząd Miejski w Nysie	2016	2 600	2 603	2 745	2 201	1 908	2 575	-1,0%
39	udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku	wskaźnik prezentujący potrzeby w zakresie wsparcia finansowego dzieci do lat 17 w odniesieniu do ogólnej liczby dzieci w tym wieku	%	Bank Danych Lokalnych / Urząd Miejski w Nysie	2016	27,5	27,9	29,6	23,8	20,9	88,0	68,8%
40	gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej	wskaźnik prezentujący dynamikę liczby gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej	szt.	Bank Danych Lokalnych / Urząd Miejski w Nysie	2016	1 521	1 413	1 168	1 045	979	306	-79,9%

Liczba rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci względem 2016 r. zmniejszyła się o 42,2%. Liczba dzieci, na które rodzice pobierają zasiłek rodzinny nieznacznie zmalała. Spadła za to znacząco liczba gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej. Przedstawione dane wskazują na stopniowe zmniejszanie się zapotrzebowania wśród mieszkańców gminy na korzystanie ze świadczeń rodzinnych i środowiskowej pomocy społecznej.

OCHRONA ŚRODOWISKA

41	liczba pomników przyrody	wskaźnik prezentuje dynamikę liczbę pomników przyrody, jego wzrost lub spadek może świadczyć o problemach środowiskowych	szt.	Bank Danych Lokalnych / Urząd Miejski w Nysie	2016	22	22	21	20	20	28	21,4%
42	liczba korzystających z oczyszczalni ścieków w ogólnej liczbie mieszkańców	zmienna obrazuje dynamikę liczby mieszkańców korzystających z oczyszczalni ścieków	%	Bank Danych Lokalnych	2016	97,4	97,4	97,3	97,2	96,5	bd.	-0,9%
43	zużycie wody ogółem [dam3]	zmienna obrazuje dynamikę gospodarowania wodą wyrażoną w dekametrach sześciennych (1 dam3= 1 000 m3)	dam3	Bank Danych Lokalnych	2016	3 717,1	3 879,1	3 978,9	3 883,7	4 247,3	bd.	12,5%
44	zużycie wody na jednego mieszkańca [m3]	wskaźnik obrazuje przeciętne zużycie wody przez jednego mieszkańca w metrach sześciennych (m3)	m3	Bank Danych Lokalnych	2016	64,5	67,5	69,3	68,0	74,7	bd.	13,7%

W zakresie ochrony środowiska widać wzrost liczby pomników przyrody z 22 do 28 przez ostatnie sześć lat. Zwiększyło się również zużycie wody ogółem (o 12,5%) oraz w przeliczeniu na jednego mieszkańca (o 13,7%). Za to odsetek osób korzystających z oczyszczalni ścieków nieznacznie się zmniejszył.

TURYSTYKA												
45	turyści zagraniczni (nierezydenci) ogółem	wskaźnik obrazuje dynamikę liczby turystów zagranicznych odwiedzających gminę Nysa	os.	Bank Danych Lokalnych	2016	2 141	2 064	3 228	4 252	1 188	bd.	-44,5%
46	liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym	dynamika liczby udzielonych noclegów turystom zagranicznym	szt.	Bank Danych Lokalnych	2016	4 970	4 239	6 464	9 826	3 147	bd.	-36,7%
47	miejsca noclegowe ogółem	dynamika liczby miejsc noclegowych całorocznych	szt.	Bank Danych Lokalnych	2016	1 285	1 254	2 234	1 083	468	bd.	-63,6%
48	liczba obiektów ogółem	dynamika liczby obiektów noclegowych	szt.	Bank Danych Lokalnych	2016	15	14	17	16	12	bd.	-20,0%

Zarówno liczba miejsc noclegowych (o 63,6%) oraz liczba obiektów noclegowych (o 20,0%) na terenie gminy Nysa zmniejszyły się. Liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym także zmalała o 36,4%. Jest to skutek wybuchu pandemii COVID-19, która negatywnie odbiła się na sektorze turystyki.



II. Sytuacja w gminie Nysa w 2021 r.

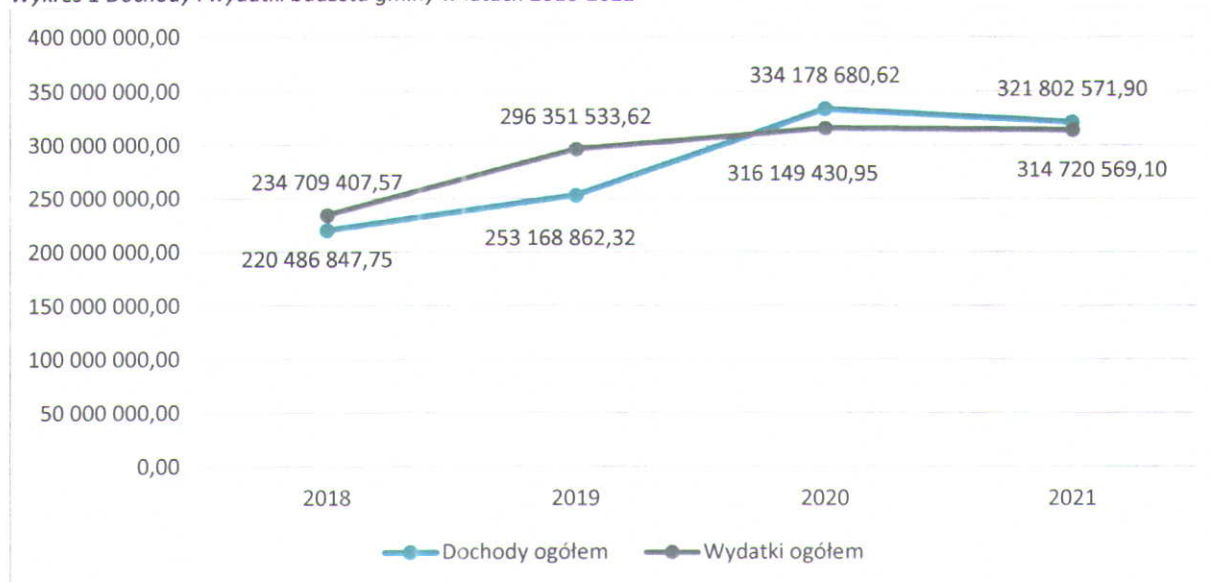
II.1 Realizacja polityki finansowej

Budżet gminy Nysa na 2021 r. przyjęty został uchwałą Nr XXXIII/513/20 Rady Miejskiej w Nysie z dnia 29 grudnia 2020 r. W ciągu roku budżetowego na podstawie uchwały Nr XXXV/569/21 Rady Miejskiej w Nysie z dnia 24 lutego 2021 r. wprowadzone zostały zmiany precyzujące sposoby finansowania deficytu budżetowego.



Przez ostatnie cztery lata łączne dochody gminy Nysa wzrosły z 220 486 847,75 zł do 321 802 571,90 zł. Przyrost wyniósł 31,5%. Podobną tendencję można zaobserwować w przypadku wydatków gminy. Względem 2018 r. zwiększyły się do 314 720 569,10 zł, czyli o 25,4%. Na podstawie wykresu widać, iż możliwości finansowe gminy każdego roku powiększają się, co przekłada się na liczbę i skalę realizowanych inwestycji.

Wykres 1 Dochody i wydatki budżetu gminy w latach 2018-2021



Źródło: Urząd Miejski w Nysie

Z planowanych dochodów ogółem na poziomie 294 686 410,73 zł (po zmianach na 31.12.2021 r.) gmina wypracowała wpływy w wysokości 321 802 571,87 zł, co stanowiło 109,2% prognozy rocznej. Z kolei realizacja wydatków w okresie sprawozdawczym wyniosła 314 720 569,12 zł, na planowaną kwotę 329 116 209,86 zł, co stanowiło równe 95,6% planu rocznego.

Poniżej przedstawiono dokładnie dane finansowe obrazujące stan budżetu gminy w 2021 r.

Tabela 1 Informacja finansowa dla gminy Nysa za 2021 r.

Wyszczególnienie	2021 [zł]
Udział dochodów własnych w dochodach ogółem	249 470 857,00 (77,5%)
Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem	70 480 400,60 (22,4%)
Zadłużenie ogółem – stan na koniec 2021 .	150 250 000,00 zł

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

Bardzo wysoki wskaźnik udziału dochodów własnych w dochodach ogółem na poziomie 77,5% świadczy o dużej samodzielności gminy. Największy wpływ miały na to dochody z podatku od osób prawnych, od osób fizycznych i innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem (dział 756) stanowiący 44,6% całości dochodów własnych.

Z analizy budżetu gminy Nysa wynika, iż dominującą część wydatków stanowiły wydatki bieżące – 77,6%. Udział wydatków majątkowych wyniósł 22,4%, z czego 8% stanowiły wydatki majątkowe bez inwestycyjnych, a pozostałe 14% wydatki inwestycyjne.

Ponad połowa środków budżetu przeznaczona została na dwa działy: oświatę i wychowanie (26,6% ogółu wydatków budżetu) oraz rodzinę (26,5% ogółu wydatków z budżetu).

Na skutek podejmowanych decyzji i zmian wprowadzonych w budżecie, gmina wypracowała pozytywny wynik operacyjny na koniec 2021 r. Wyniósł on 40 357 770,00 zł. Należy to uznać za ważne osiągnięcie, zwłaszcza iż planowany dochód gminy był niższy i nie pozwalałby na przekroczenie planowanych wydatków. Podobnie sytuacja przedstawiała się w przypadku wyniku budżetu. Wypracowano 7 082 002,75 zł przychodu.

Podstawowe dane opisujące wykonanie budżetu gminy Nysa w 2021 r. zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2 Wykonanie budżetu gminy Nysa w 2021 r.

Wyszczególnienie	Plan 2021 [w zł]	Wykonanie 2021 [w zł]	% wykonano
Dochody			
Dochody ogółem	294 686 410,73	321 802 571,90	109,20
Dochody bieżące	254 810 277,50	284 597 938,60	111,70
Dochody majątkowe	39 876 133,20	37 204 633,30	93,30
Dochody własne	222 225 468,10	249 470 857,00	112,30
Wydatki			
Wydatki ogółem	329 116 209,90	314 720 569,10	95,60
Wydatki bieżące	255 025 688,40	244 240 168,60	95,80
Wydatki majątkowe, w tym	74 090 521,50	70 480 400,60	95,10
Wydatki inwestycyjne	48 154 826,40	44 545 045,50	92,50
Wynik			
Wynik budżetu	-34 429 799,20	7 082 002,80	-
Wynik operacyjny	-215 410,90	40 357 770,00	-

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

W związku z pandemią COVID-19 budżet obywatelski w 2021 r. został zawieszony.

II.2 Realizacja polityki inwestycyjnej

W 2021 r. w Nysie zrealizowano wiele projektów dofinansowanych ze środków zewnętrznych, głównie funduszy krajowych lub przy współpracy z innymi podmiotami. Łącznie prowadzono 41 przedsięwzięć inwestycyjnych, z czego 24 zostało rozpoczętych w analizowanym roku.

Gmina Nysa w 2021 r. uzyskała:

- 21 387 823,15 zł dofinansowania ze środków zewnętrznych,
- 2 617 407,95 zł refundacji w związku z zatwierdzeniem wniosków o wypłatę środków za wydatki poniesione w 2020 r.,
- 475 685,82 zł dotacji na rzecz współpracy z innymi podmiotami oraz wspólnych działań.

Wartość wykonanych wszystkich zadań inwestycyjnych w 2021 wyniosła 43 732 226,08 zł.

W poszczególnych działach wydatki majątkowe wyniosły odpowiednio:

- dział 600 Transport – 17 715 256,04 zł,
- dział 630 Turystyka – 50 000,00 zł,
- dział 700 Gospodarka mieszkaniowa – 612 618,58 zł,
- dział 710 Działalność usługowa – 323 861,84 zł,
- dział 750 Administracja publiczna – 1 780 127,71 zł,
- dział 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona ppoż. – 324 892,48 zł,
- dział 801 Oświata i wychowanie – 3 095 356,83 zł,
- dział 851 Ochrona zdrowia – 400 000,00 zł,
- dział 853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej – 143 128,43 zł,
- dział 855 Rodzina – 8 828 225,37 zł,
- dział 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 6 519 757,04 zł,
- dział 921 Kultura i ochrona dziedzictwa – 1 142 777,56 zł,
- dział 926 Kultura fizyczna – 2 796 224,20 zł.

Do najważniejszych inwestycji wykonanych w 2021 w gminie Nysa należy zaliczyć:

- zakończenie budowy dróg i uzbrojenia podziemnego Regionalnego Parku Przemysłowego WSSE i oddanie do użytku,
- rozpoczęcie przebudowy dróg w Rynku w Nysie,
- przebudowa drogi w ul. Parkowej w Nysie,
- przebudowa drogi w ul. Szkolnej w Goświnowicach,
- przebudowa drogi w ul. Batalionów Chłopskich w Nysie,

- rozpoczęcie budowy subregionalnego Centrum Przesiadkowego w powiązaniu ze Szprychą nr 8 CPK,
- budowa kolumbarium na terenie cmentarza komunalnego przy ul. Złotogłowickiej,
- modernizacja budynku Urzędu Miejskiego w Nysie - renowacja elementów kamiennych, nowa elewacja budynku,
- rozpoczęcie rozbudowy Szkoły Podstawowej nr 2 przy Al. Wojska Polskiego w Nysie o dwuoddziałowe przedszkole publiczne,
- budowa parku rowerowego PUMTRACK przy ul. Brodzińskiego w Nysie i oddanie do użytku,
- budowa żłobka przy ul. 11 Listopada w Nysie,
- zagospodarowanie Placu Kopernika w Nysie,
- modernizacja fontanny Trytona, Pięknej Studni, pomnika św. Jana Nepomucena, wykonanie pomnika (ławki) Jerzego Kozarzewskiego oraz pomnika Györgya Klapki.

Poniższa tabela prezentuje zestawienie wszystkich zadań inwestycyjnych mających miejsce w 2021 r. z uwzględnieniem nakładów finansowych, źródła finansowania oraz okresu realizacji.

Tabela 3 Polityka inwestycyjna – zrealizowane i będące w realizacji projekty ze środków zewnętrznych w 2021 roku

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Wysokość wykorzystanych środków zewnętrznych w 2021 [w zł]	Wysokość zaplanowanych środków zewnętrznych na 2022 [w zł]	Źródło dofinansowania	Uwagi - okres realizacji
1.	Budowa dróg i uzbrojenia podziemnego Regionalnego Parku Przemysłowego WSSE "Inwest Park" na terenie gminy Nysa, w obrębach wsi Radzikowice i Goświnowice - Etap I	1 270 560,81	0,00	Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 (RPO WO), 6.1 Infrastruktura drogowa/2017	2019 - 2021
2.	Budowa dróg i uzbrojenia podziemnego Regionalnego Parku Przemysłowego WSSE "Inwest Park" na terenie gminy Nysa, w obrębach wsi Radzikowice i Goświnowice - Etap II	537 581,75	0,00	Funduszu Dróg Samorządowych	2020 - 2021
3.	Przebudowa dróg w Rynku	1 930 729,85 2 269 759,24	595 634,11 1 077 515,10	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych Funduszu Dróg Samorządowych	2021 - 2022
4.	Przebudowa drogi w ul. Parkowej w Nysie	330 000,00	0,00	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	2021
5.	Przebudowa drogi w ul. 11 Listopada w Nysie	16 000,00	0,00	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	2021
6.	Przebudowa drogi w Morowie	0,00	250 000,00	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	2021 - 2022
7.	Budowa przejścia dla pieszych w ciągu ulic Powstańców Śląskich i Wyspiańskiego w Nysie w Parku Miejskim w Nysie	164 041,06	0,00	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	2021
8.	Przebudowa drogi w ul. Batalionów Chłopskich w Nysie	706 259,15	0,00	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	2021
9.	Budowa drogi w ulicy Wiosennej w Nysie	12 361,50	317 739,17	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	2021 – dokumentacja projektowa 2022 – roboty
10.	Budowa dróg na terenie osiedla przy ul. Mickiewicza - Powstańców Śląskich w Nysie	700 000,00	0,00	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	2021
11.	Przebudowa drogi bocznej do ulicy Krzywoustego w Nysie wraz z terenem przyległym	397 005,66	0,00	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	2021
12.	Przebudowa drogi przy ul. Lazurkowej w Nysie	0,00	79 848,00	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	2021 - 2022 dokumentacja projektowa
13.	Budowa drogi w Skorochowie	0,00	33 210,00	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	2021 - 2022 dokumentacja projektowa

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Wysokość wykorzystanych środków zewnętrznych w 2021 [w zł]	Wysokość zaplanowanych środków zewnętrznych na 2022 [w zł]	Źródło dofinansowania	Uwagi - okres realizacji
14.	Budowa subregionalnego Centrum Przesiadkowego w Nysie w powiązaniu ze Szprychą nr 8 CPK	1 677 773,26	8 323 280,13	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	2021 - 2022
15.	Modernizacja boiska sportowego przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Kopernikach	62 612,23	0,00	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	2021
16.	Laboratoria Przyszłości - Szkoła Podstawowa nr 1 przy ul. Bohaterów Warszawy w Nysie	76 495,00	0,00	Rządowy Program – Laboratoria Przyszłości	2021
17.	Laboratoria Przyszłości - Szkoła Podstawowa nr 2 z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego przy ul. Bramy Grodkowskiej w Nysie	22 900,00	0,00		
18.	Laboratoria Przyszłości - Szkoła Podstawowa nr 3 przy ul. Krawieckiej w Nysie	72 300,00	0,00		
19.	Laboratoria Przyszłości - Szkoła Podstawowa nr 5 przy ul. Emilii Gierczak w Nysie	33 800,00	0,00		
20.	Laboratoria Przyszłości - Zespół Szkolno - Przedszkolny w Białej Nyskiej	22 900,00	0,00		
21.	Laboratoria Przyszłości - Zespół Szkolno - Przedszkolny w Kopernikach	22 900,00	0,00		
22.	Laboratoria Przyszłości - Zespół Szkolno - Przedszkolny w Niwnicy	22 900,00	0,00		
23.	Rozbudowa Szkoły Podstawowej nr 2 przy Al. Wojska Polskiego w Nysie	1 000 116,18	1 000 030,03	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	2021 - 2022
24.	Odnowienie - przygotowanie do zasiedlenia mieszkania dla repatriantów, położonego w Nysie przy ul. Łukasińskiego	104 998,43	0,00	Województwo Opolskie	2021
25.	Budowa żłobka przy ul. 11 Listopada w Nysie	5 276 116,00 3 000 000,00	0,00	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych Małuch+ 2021	2021

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Wysokość wykorzystanych środków zewnętrznych w 2021 [w zł]	Wysokość zaplanowanych środków zewnętrznych na 2022 [w zł]	Źródło dofinansowania	Uwagi - okres realizacji
26.	Schronisko w Konradowej	102 466,83	0,00	Porozumienia z Gminami	2021
27.	E-lawka, zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej w Iławie	18 327,00	0,00	Darowizna z programu WzMOcniJ Swoje Otoczenie	2021
28.	Bioróżnorodność bogactwem gminy Głucholazy, gminy Nysa, gminy Prudnik i powiatu prudnickiego	449 473,93	130 000,00	Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 (RPO WO), 5.1 Ochrona różnorodności biologicznej / 2019	2020-2022
29.	Budowa kaplicy pogrzebowej w sołectwie Kępnica	100 000,00	0,00	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	2021
30.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w rejonie ul. Sienkiewicza w Nysie	30 135,00	0,00	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	2021 dokumentacja projektowa
31.	Zakup i montaż wiat przystankowych w ciągu dróg powiatowych	53 287,50	0,00	Powiat Nyski	2021
32.	Montaż instalacji fotowoltaicznej na budynku świetlicy wiejskiej w sołectwie Iława	5 000,00 15 000,00	0,00	Województwo Opolskie Powiat Nyski	2021
33.	Modernizacja świetlicy wiejskiej w Hajdukach Nyskich	5 000,00	0,00	Powiat Nyski	2021
34.	Wykonanie pomnika Gyorgya Klapki	15 000,00	0,00	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	2021
35.	Zagospodarowanie boiska sportowego przy ul. Brodzińskiego w Nysie	420 000,00	0,00	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	2021
36.	Zagospodarowanie boiska sportowego w Radzikowicach	30 000,00	0,00	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	2021
37.	Budowa parku rowerowego przy ul. Brodzińskiego w Nysie	414 022,77	0,00	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	2021
SUMA		21 387 823,15	11 807 256,54		

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

Następna tabela zestawia inwestycje, w przypadku których zatwierdzone w 2021 r. zostały wnioski o wypłatę środków na zasadzie refundacji dla gminy.

Tabela 4 Otrzymane środki finansowe (refundacja) w 2021 r. w związku z zatwierdzeniem wniosków wypłatę środków

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Wysokość otrzymanych środków zewnętrznych w 2021 [w zł]	Źródło dofinansowania	Uwagi – okres realizacji
1.	Centrum Przesiadkowe w Nysie - przebudowa ulic: Kolejowa, Wrocławska, Rynek, Celną wraz z inteligentnym systemem transportu i zakupem taboru niskoemisyjnego	2 561 082,95	Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 (RPO), 3.1.1 Strategie niskoemisyjne w miastach subregionalnych / 2016	2018-2020
2.	Budowa ciągu pieszo-rowerowego w Skorochowie	56 325,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW) przedsięwzięcie 2.1.2	2020
SUMA		2 617 407,95		

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

Kolejnym elementem polityki inwestycyjnej jest współpraca z innymi podmiotami. Gmina Nysa w 2021 r. realizowała wspólne działania z Opolskim Urzędem Wojewódzkim, a także ze Starostwem Powiatowym w Nysie.

Tabela 5 Współpraca z innymi podmiotami oraz wspólne działania w 2021 r.

Lp.	Rodzaj zadania publicznego	Wysokość udzielonej dotacji [w zł]	Dotacja dla:
1.	Budowa ścieżki pieszo – rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 411 na odcinku Nysa – Podkamień: opracowanie dokumentacji projektowej	35 000,00 zł	Województwo Opolskie
2.	Przebudowa Centrum Przesiadkowego w Nysie	400 000,00 zł	Powiat Nyski
3.	Przebudowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1672 O w sołectwie Lipowa	20 520,40 zł	Powiat Nyski
4.	Przebudowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1672 O w sołectwie Wierzbicice	20 165,45 zł	Powiat Nyski
SUMA		475 685,82 zł	

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

II.3 Mienie komunalne

Jednym z zadań własnych gminy jest zapewnianie lokali mieszkalnych w ramach najmu socjalnego i lokali zamiennych, a także zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach. Jednym z priorytetów gminy Nysa jest takie gospodarowanie przestrzenią i lokalnymi zasobami, by możliwe było powstawanie nowych mieszkań, w szczególności dla osób młodych.

W 2020 roku uchwalony został Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Nysa w latach 2021-2025 (Uchwałą nr XXXIII/522/20 Rady Miejskiej w Nysie z dn. 29.12.2020 roku).

Przez gminny zasób mieszkaniowy należy rozumieć:

- lokale stanowiące własność gminy albo gminnych osób prawnych lub spółek handlowych utworzonych z udziałem gminy, z wyjątkiem towarzystw budownictwa społecznego;
- lokale pozostające w posiadaniu samoistnym tych podmiotów.

Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy to dokument, który opracowywany jest przez lokalny samorząd na co najmniej kolejnych 5 lat oraz reguluje szereg kwestii związanych m.in. ze stanem zasobu mieszkaniowego gminy, jego zmianami w okresie prognozy (sprzedaż, remonty, modernizacje), polityką czynszową i finansowaniem gospodarki mieszkaniowej.

Na zasób mieszkaniowy gminy Nysa składają się lokale mieszkalne znajdujące się w budynkach będących w pełni własnością gminy, lokale będące we współwłasności, tj. we wspólnotach mieszkaniowych, jak również lokale będące własnością Agencji Rozwoju Nysy Sp. z o.o. Ponadto gmina Nysa wynajmuje 6 lokali mieszkalnych (z dokonaniem podziałem na 12 lokali socjalnych), położonych w Karłowicach Wielkich. Dokładny stan ilościowy zasobu mieszkaniowego Gminy wraz z udziałem we wspólnotach mieszkaniowych przedstawia się tak, jak prezentuje tabela poniżej.

Tabela 6 Stan ilościowy zasobu mieszkaniowego gminy Nysa na koniec grudnia 2021 roku

Kategoria	Wyszczególnienie	Stan
Liczba budynków w mieszkaniowym zasobie gminy w pełni należących do gminy	Ogółem	59
	Miasto	44
	Wieś	15
Liczba lokali mieszkalnych w mieszkaniowym zasobie gminy	Ogółem	1 400
	W posiadaniu gminnej spółki	446
	W posiadaniu Gminy	954
Powierzchnia lokali mieszkalnych w mieszkaniowym zasobie gminy	Ogółem	67 096,23 m ²
	W posiadaniu gminnej spółki	18 438,26 m ²

W posiadaniu Gminy		48 657,97 m ²
Liczba lokali użytkowych w zasobie gminy	Ogółem	38
	Miasto	35
	Wieś	3
Powierzchnia lokali użytkowych w zasobie gminy	Ogółem	2 294,51 m ²
	We współwłasności	1 738,93 m ²
	W 100% należących do Gminy	555,58 m ²
Liczba wspólnot mieszkaniowych z udziałem gminy	Ogółem	187
	Miasto	174
	Wieś	13
Liczba lokali mieszkalnych we wspólnotach	Ogółem	553
	Miasto	537
	Wieś	16
Liczba lokali mieszkalnych wynajmowanych od Spółdzielni Lokatorsko-Własnościowej w Nysie	Ogółem	12
Powierzchnia lokali mieszkalnych wynajmowanych od Spółdzielni Lokatorsko-Własnościowej w Nysie	Ogółem	328,35 m ²

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

W 2021 roku mieszkaniowy zasób gminy Nysa powiększył się o 100 lokali mieszkalnych, w tym 98 nowo wybudowanych, położonych przy ul. Kaczkowskiego, których właścicielem jest Agencja Rozwoju Nysy Sp. z o.o. W tym samym okresie zasób zmniejszył się (w wyniku sprzedaży w trybie przetargowym lub na rzecz najemcy) o 8 lokali mieszkalnych i 4 lokale użytkowe należące do gminy oraz o 29 lokali mieszkalnych należących do Agencji Rozwoju Nysy Sp. z o. o. (sprzedaż na rzecz najemcy).

Tabela 7 Liczba lokali mieszkalnych i lokali użytkowych (bez garaży) w gminie Nysa na początku i na końcu 2021 roku

Data	Lokale mieszkalne		Lokale użytkowe	
	Liczba	Powierzchnia użytkowa	Liczba	Powierzchnia użytkowa
01.01.2021	960	48 902,57 m ²	42	2 564,51 m ²
31.12.2021	954			

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

W zasobach gruntów gminy Nysa na koniec 2021 roku ulokowanych było 385 ha gruntów rolnych, 57 ha lasów, 66 ha terenów zabudowanych, 65 ha terenów niezabudowanych i 915 ha pozostałych użytków.

Tabela 8 Powierzchnia gruntów w zasobie gminy Nysa w 2021 r.

Obszar	Stan	Grunty rolne [ha]	Lasy [ha]	Tereny zabudowane [ha]	Tereny niezabudowane [ha]	Pozostałe użytki [ha]
Obszar miejski	1.01.2021 r.	254	38	42	53	458
	31.12.2021 r.	251	38	52	52	474
Obszar wiejski	1.01.2021 r.	---	---	---	---	---
	31.12.2021 r.	134	19	14	13	441

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

Inwestycje samorządu gminnego gminy Nysa z działu 700 Gospodarka mieszkaniowa objęły w 2021 roku:

- nabycie nieruchomości – kwotę 106.890,00 zł wydatkowano na odpłatne nabycie nieruchomości położonej w Nysie (obręb Górna Wieś) na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 1 i ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami - akt notarialny Repertorium A nr 6678/2021 z 03.08.2021 r. oświadczenie o wykonaniu prawa pierwokupu.

II.4 Ład przestrzenny

W celu realizacji polityki przestrzennej gminy określonej w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uchwała się miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Ustanawiają one przepisy powszechnie obowiązujące na danym terenie, a także stanowią podstawę wydawania decyzji administracyjnych.

Aspekt ten uregulowany został Zarządzeniem nr 1920/2018 Burmistrza Nysy z dnia 5 listopada 2018 r. w sprawie przyjęcia „Wieloletniego programu sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Nysa na lata 2019-2023”. Integralną częścią tego programu jest harmonogram sporządzania i zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Nysa, który wskazuje obszary, dla których opracowywane lub zmieniane będą miejscowe plany w kolejnych latach. Dokument uwzględnia wyniki oceny aktualności planów miejscowych oraz studium na terenie gminy Nysa zatwierdzonej uchwałą nr LVII/861/18 Rady Miejskiej w Nysie z dnia 25 września 2018 r.

Dodatkowo polityka i strategia działań, przede wszystkim w sferze zagospodarowania przestrzennego, a także w sferze społeczno-gospodarczej i ekologicznej, które wpływają na kształtowanie struktury przestrzennej i układu funkcjonalno-przestrzennego gminy opierają się o dokument jakim jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Aktualnie obowiązujące Studium zatwierdzono uchwałą Rady Miejskiej w Nysie nr VI/67/19 z dnia 27 lutego 2019 r.

Zgodnie z harmonogramem sporządzania i zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w latach 2019–2021 rozpoczęto 100% procedur planistycznych wskazanych w zarządzeniu:

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący część miasta Nysy w rejonie ulic Szlak Chrobrego, Bramy Grodkowskiej, Słowiańskiej, Józefa Poniatowskiego i Tadeusza Kościuszki,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowych wsi Goświnowice i Głębinów wraz z terenami przyległymi,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej wraz z terenami przyległymi wsi Radzikowice, Goświnowice i Jędrzychów,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Rynku wraz z terenami przyległymi,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący część miasta Nysy w rejonie byłego poligonu wojskowego,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący Śródmieście Nysy w rejonie ulic: Karola Miarki, Kolejowej, Józefa Bema, Stanisława Moniuszki i Emilii Gierczak,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Domaszkowice,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Goświnowice,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla dzielnicy Średnia Wieś,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący Śródmieście Nysy w rejonie ulicy Stanisława Moniuszki, Józefa Ignacego Kraszewskiego, Adama Asnyka, Jagiellońskiej, Adama Mickiewicza, Stefana Żeromskiego, Juliusza Słowackiego i Wita Stwosza,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący część miasta Nysy w rejonie ulicy Saperskiej (2021r.),
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Wierzbicice (2021r.),
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Regulice (2021r.),
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący śródmieście Nysy w rejonie ulicy Szlak Chrobrego, Józefa Bema, Mazowieckiej, Kolejowej, Piastowskiej, Bolesława Krzywoustego i Mostowej (2021r.),
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący część miasta Nysy w rejonie ulicy Poziomkowej, Grodkowskiej, Zygmunta Kaczkowskiego, Franciszkańskiej, Augustyna Kordeckiego, Łąkowej, Alei Wojska Polskiego i Bramy Grodkowskiej (2021r.),
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący część miasta Nysy w rejonie ulicy Powstańców Śląskich, Marii Rodziewiczówny, Jana Długosza, Elizy Orzeszkowej, Opawskiej, Bogusza Zygmunta Stęczyńskiego i Bazaltowej (2021r.).

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe zestawienie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uchwalonych w 2021 r. w gminie Nysa .

Tabela 9 Uchwały MPZP w 2021 r.

Numer uchwały i data jej wydania	Dziennik urzędowy	Nazwa MPZP
XXXIV/539/21 z dnia 2021-01-27	poz. 375 z dnia 2021- 02-05	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Siestrzechowice oraz części wsi Morów
XXXIV/538/21 z dnia 2021-01-27	poz. 561 z dnia 2 marca 2021 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego część miasta Nysy w rejonie ulicy Emilii Gierczak, Wita Stwosza, Bohaterów Warszawy i Marii Curie-Skłodowskiej
XXXV/548/21 z dnia 2021-02-24	poz. 803 z dnia 2021- 03-22	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej wraz z terenami przyległymi wsi Radzikowice, Goświnowice i Jędrzychów
XXXV/549/21 z dnia 2021-02-24	poz. 664 z dnia 2021- 03-05	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego część miasta Nysy w rejonie ulic Szlak Chrobrego, Bramy Grodkowskiej, Słowiańskiej, Józefa Poniatowskiego i Tadeusza Kościuszki
XXXV/550/21 z dnia 2021-02-24	poz. 676 z dnia 2021- 03-08	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Hajduki Nyskie
XXXV/551/21 z dnia 2021-02-24	poz. 665 z dnia 2021- 03-05	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Nysy w rejonie ulicy B. Prusa, J. Kusocińskiego i Zwycięstwa
XXXVIII/607/21 z dnia 2021-04-28	poz. 1304 z dnia 2021-05-07	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego część miasta Nysy w rejonie ulicy Franciszkańskiej i Łąkowej
XL/624/21 z dnia 2021-05-26	Nr , poz. 1511 z dnia 2021-06-07	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Złotogłowice
XLII/651/21 z dnia 2021-07-09	poz. 1973 z dnia 2021-06-16	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Niwnica
XLII/652/21 z dnia 2021-07-09	poz. 1974 z dnia 2021-07-16	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Konradowa oraz części miasta Nysy w rejonie ulicy Jagiellońskiej i Nowowiejskiej
XLVI/687/21 z dnia 2021-09-29	poz. 2553 z dnia 07.10.2021 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego część miasta Nysy w rejonie ulicy Jagiellońskiej i Towarowej
XLVI/688/21 z dnia 2021-09-29	poz. 2554 z dnia 07. 10. 2021 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego część miasta Nysy w rejonie ulicy Stanisława Dubois i Karpackiej

XLVI/689/21 z dnia	poz. 2555 z dnia	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi
2021-09-29	2021-10-07	Skorochów oraz części miasta Nysy w rejonie ulic Otmuchowskiej, Mieczysława I i Saperskiej

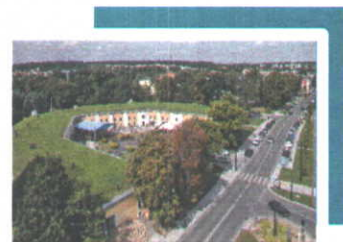
Źródło: Urząd Miejski w Nysie

Miejscowy plan zagospodarowania stanowi akt prawa miejscowego. Na podstawie ww. planów w 2021 r. wydano:

- 81 postanowień w sprawie zaopiniowania wstępnego projektu podziału nieruchomości,
- 705 zaświadczeń o przeznaczeniu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
- 51 zaświadczeń o zgodności zmiany sposobu użytkowania z planem miejscowym,
- 75 wypisów i wyrysów z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- 1 decyzję w sprawie ustalenia jednorazowej opłaty na rzecz gminy z tytułu wzrostu wartości nieruchomości, w związku z uchwaleniem planu miejscowego albo jego zmianą w sytuacji, gdy właściciel lub użytkownik wieczysty zbywa nieruchomość,
- wszczęto 18 postępowań w sprawie ustalenia jednorazowej opłaty na rzecz gminy z tytułu wzrostu wartości nieruchomości, w związku z uchwaleniem planu miejscowego albo jego zmianą w sytuacji, gdy właściciel lub użytkownik wieczysty zbywa nieruchomość.

II.5 Analiza bieżącego utrzymania dróg

Najwięcej działań gminy w zakresie realizacji zadań związanych z organizacją ruchu skierowanych było na utrzymanie gminnych dróg, ulic, mostów i placów. Poza tym, gmina Nysa zrealizowała szereg inwestycji związanych z budową lub przebudową dróg⁵. Kwota



dofinansowania uzyskanego na realizację projektów wyniosła 1 995 667,37 zł. Na obszarze gminy znaleźć można drogi 4 kategorii, tj. krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne. Warto nadmienić, iż w „Strategii Rozwoju Gminy Nysa na lata 2014-2023” podnoszenie jakości infrastruktury technicznej stanowi jeden z głównych celów okresowych.

Plany i polityka infrastruktury drogowej określone zostały w ramach „Strategii Rozwoju Transportu Obszaru Funkcjonalnego Partnerstwo Nyskie 2020 na lata 2016-2026 z perspektywą do 2030”. Misja zawarta w dokumencie zakłada aktywizację wszystkich podmiotów (funkcjonujących w sektorze transportu na Obszarze Funkcjonalnym Partnerstwa Nyskiego) do podejmowania działań, które zapewnią, iż system transportowy w zakładanej perspektywie czasowej będzie całkowicie dostosowany do poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego, a więc zapewni płynne przemieszczanie

⁵ Inwestycje w zakresie budowy i przebudowy dróg wymienione zostały w rozdziale I.2 Realizacja polityki inwestycyjnej

się osób i pojazdów. Cele strategiczne nastawione są na podniesienie jakości i dostępności transportu publicznego na terenie Obszaru Funkcjonalnego, stworzenie spójnej i bezpiecznej sieci drogowej oraz stworzenie spójnej infrastruktury pieszko-rowerowej.

Gmina odpowiedzialna jest za bieżące utrzymanie dróg gminnych, składają się na to następujące działania:

- zimowe utrzymanie dróg: 685 620,60 zł;
- utrzymanie chodników w drogach gminnych: 78 382,21 zł;
- utrzymanie oznakowania pionowego: 99 195,69 zł;
- utrzymanie terenów zielonych w pasach drogowych: 156 551,86 zł;
- utrzymanie dróg gminnych o nawierzchni niebitumicznej: 7 838,86 zł;
- utrzymanie dróg gminnych o nawierzchni gruntowej: 809 994,42 zł;
- utrzymanie oznakowania poziomego: 85 420,21 zł;
- utrzymanie dróg gminnych o nawierzchni bitumicznej: 392 062,96 zł;
- utrzymanie obiektów inżynierskich: 193 807,06 zł.

Łącznie na utrzymanie dróg gmina Nysa w 2021 r. przeznaczyła 2 508 873,87 zł.

II.6 Realizacja polityki oświatowej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej

Odpowiednie kreowanie i realizacja polityki oświatowej oraz kulturalnej stanowi wiodący obszar działalności samorządu lokalnego. Stanowi również istotny udział w wydatkach budżetu, co potwierdza istotę działań w tym zakresie.

Celem rozdziału będzie charakterystyka zagadnień stanowiących zadania własne gminy:

- Edukacja publiczna;
- Kultura, w tym biblioteki gminne i inne instytucje kultury;
- Kultura fizyczna i turystyczna.

II.6.1 Oświata

Działania realizowane przez gminę Nysa w szkołach i przedszkolach opierają się na „Strategii Oświatowej Gminy Nysa” zatwierdzonej uchwałą Nr LIII/794/18 Rady Miejskiej w Nysie z dnia 5 lipca 2018 r. W roku szkolnym 2020/2021 gmina Nysa była organem prowadzącym dla: 8 przedszkoli, 5 szkół podstawowych oraz 4 zespołów szkolno-przedszkolnych. Łącznie do tych placówek uczęszczało 3 419 uczniów oraz 1 537 przedszkolaków. Poniższa tabela zestawia liczbę uczniów oraz oddziałów w danej placówce w Nysie.

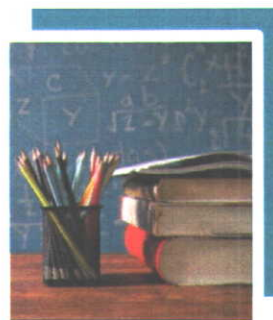


Tabela 10 Liczba uczniów i oddziałów w publicznych jednostkach oświatowych

L.p.	Jednostka oświatowa	Liczba uczniów/przedszkolaków	Liczba oddziałów
Przedszkola			
1.	Przedszkole nr 1 w Nysie	125	5
2.	Przedszkole nr 5 – Integracyjne w Nysie	106	8
3.	Przedszkole nr 6 w Nysie	125	5
4.	Przedszkole nr 8 w Nysie	125	5
5.	Przedszkole nr 9 w Nysie	100	4
6.	Przedszkole nr 10 w Nysie	233	11
7.	Przedszkole nr 12 w Nysie	278	12
8.	Przedszkole nr 14 w Nysie	150	6
Szkoły podstawowe			
1.	Szkoła Podstawowa nr 1 w Nysie	626	28
2.	Szkoła Podstawowa nr 2 z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego w Nysie	431*+19**	22*+1**
3.	Szkoła Podstawowa nr 3 w Nysie	620	25
4.	Szkoła Podstawowa nr 5 w Nysie	559*+43**	31*+2**
5.	Szkoła Podstawowa nr 10 w Nysie z oddziałami integracyjnymi w Nysie	781	36
Zespoły szkolno-przedszkolne			
1.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Białej Nyskiej	152*+75**	8*+3**
2.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Goświnowicach	94*+52**	8*+3**
3.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kopernikach	55*+40**	7*+2**
4.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Niwnicy	101*+66**	8*+3**

* uczniowie, ** przedszkolaki**

Źródło: Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2020/2021

W strukturze kadry pedagogicznej w przedszkolach, szkołach podstawowych oraz zespołach szkolno-przedszkolnych widać wyraźną przewagę nauczycieli dyplomowanych, co przekłada się na stosunkową stabilność pracy wśród pedagogów. Co więcej, w celu zadbania o odpowiedni poziom nauczania corocznie opracowywany jest „Gminny Plan Doskonalenia Zawodowego” wspierający podnoszenie kwalifikacji kadry pedagogicznej. Tabela przedstawia dokładną liczbę nauczycieli z podziałem na stopień awansu.

Tabela 11 Liczba nauczycieli z podziałem na stopień awansu oraz udział w ogólnej liczbie

Stopień awansu	Liczba nauczycieli	Udział [w %]
Stażysta	14	2,39
Kontraktowy	109	18,60

Mianowany	90	15,36
Dyplomowany	373	63,65
Razem	586	

Źródło: Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2020/2021

Oprócz jednostek publicznych w gminie Nysa funkcjonują także szkoły podstawowe i przedszkola prowadzone przez inne podmioty niż samorząd. W roku szkolnym 2020/2021 do pozostałych szkół podstawowych uczęszczało 356 uczniów (w 38 oddziałach), z kolei opieką przedszkolną objętych było 317 wychowanków.

Do szkół na terenie gminy Nysa w roku 2020/2021 uczęszczało łącznie 59 cudzoziemców. Stanowi to odsetek na poziomie 1% wszystkich uczniów. Najwięcej obcokrajowców pochodzi z Ukrainy (46). Pozostałe osoby to Gruzini, Kazachowie, Uzbegy, Wietnamczycy, Turcy, Niemcy i Brytyjczycy.

Na terenie gminy z zamkniętego dowozu do szkół korzystało 56 dzieci niepełnosprawnych. Transport tych dzieci odbywa się busami będącymi w dyspozycji Miejskiego Zakładu Komunikacji w Nysie sp. z o.o. Potrzeby w tym zakresie stale rosną.

Dodatkowo dzieci niepełnosprawne samodzielnie do szkół zawozi 11 rodziców, za co gmina zobligowana jest zwrócić poniesione koszty. Miesięcznie przeznaczane jest na to średnio 3 500 zł.

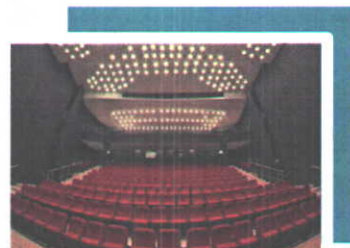
Wśród przykładowych projektów realizowanych w obszarze edukacji warto wymienić:

- Rozwój kompetencji kluczowych drogą do sukcesu w Gminie Nysa (EFS) – zajęcia pozalekcyjne ukierunkowane na wzrost kompetencji kluczowych, doposażenie szkoły w pomoce dydaktyczne;
- Nyska Szkoła Ćwiczeń – głównym celem projektu było wsparcie wysokiej jakości systemu oświaty w województwie opolskim poprzez utworzenie modelowej szkoły ćwiczeń w trzech szkołach podstawowych w gminie Nysa;
- Opolskie dla szkół – nauczyciele otrzymali bezpłatne laptopy oraz wsparcie w postaci szkoleń;
- Piesze wędrówki szlakami Gminy Nysa III Edycja – integracja zespołów klasowych, w ramach projektu odbyły się wycieczki, zajęcia rekreacyjne oraz zajęcia plastyczne;
- Europejski Tydzień Kodowania – w ramach EU Code Week – inicjatywa promująca programowanie i umiejętności cyfrowe wśród uczniów;
- Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa – wsparcie finansowe na zakup książek do biblioteki szkolnej, rozwijanie zainteresowań uczniów poprzez promowanie i wspieranie rozwoju czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży;

- Jesteśmy różni, lecz równie ważni – projekt miał na celu podnoszenie świadomości społecznych i propagowanie wiedzy z tematu autyzmu oraz zespołu Aspergera.

II.6.2 Kultura

Nyski Dom Kultury odpowiedzialny jest za realizację szerokiej oferty działalności kulturowej. Dotyczy ona wychowania, edukacji, rozwoju oraz promocji ruchu artystycznego. Kładzie on również mocny nacisk na popularyzację kultury wśród mieszkańców Nysy. Odbywa się to poprzez:



- edukację kulturalną i wychowanie przez sztukę,
- rozpoznawanie, rozbudzanie zainteresowań i zaspokajanie potrzeb kulturalnych,
- kultywowanie i propagowanie dziedzictwa narodowego,
- tworzenie warunków do rozwoju oraz wspieranie ruchu artystycznego przez prowadzenie zespołów artystycznych,
- tworzenie warunków do podtrzymywania tradycji folklorystycznych, w tym rękodzieła ludowego i artystycznego,
- współpracę, w tym międzynarodową, z placówkami oświatowymi, instytucjami i stowarzyszeniami kulturalnymi oraz organizacjami pozarządowymi w dziedzinie kultury i sztuki,
- organizowanie spektakli, koncertów, festiwali, przeglądów, konkursów, imprez plenerowych, wystaw, warsztatów, odczytów i kół zainteresowań,
- prowadzenie Punktu Informacji Turystycznej,
- gromadzenie, dokumentowanie, tworzenie, ochrona i udostępnianie dóbr kultury,
- ochronę dziedzictwa kulturowego, w tym sprawowanie opieki nad powierzonymi obiektami.

Wśród zrealizowanych projektów warto wymienić:

- XX Przegląd Teatrów Przedszkolnych „Małe Proscenium” – wydarzenie odbyło się drogą online. Do Nyskiego Domu Kultury wpłynęły 4 zgłoszenia, które można zobaczyć na platformie YouTube;
- „Bieg Tropem Wilczym – Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych” oraz piknik rodzinny w Forcie II – w biegu udział wzięło 170 uczestników, a w pikniku rodzinnym ok. 400 osób;
- Występy dla dzieci podczas mikotajek w Nyskim Domu Kultury – na przedstawienia przybyło ok. 700 osób;
- XV edycja Turnieju Poetyckiego im. Jerzego Kozarzewskiego „Orzech” – wpłynęło 493 zgłoszeń z całej Polski. Konkurs odbył się drogą internetową ze względu na pandemię;

- Jarmark Bożonarodzeniowy – zorganizowany został w dwóch miejscach. Wystawcy mogli prezentować swoje wyroby i rękodzieła na ul. Piastowskiej w Nysie oraz w Bastionie św. Jadwigi, gdzie ustawiona została karuzela wenecka dla dzieci.

W ramach działalności Nyskiego Domu Kultury w 2021 r. zorganizowano 60 wydarzeń scenicznych i plenerowych oraz 14 wystaw. Organizowane były również warsztaty edukacyjne dotyczące kultury, sztuki i teatru prowadzone przez specjalistów.

Na terenie gminy Nysa funkcjonuje Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna (MiGBP), której głównym celem jest zachowanie dziedzictwa narodowego poprzez organizowanie i zapewnianie dostępu do zasobów i dorobku nauki, a także kultury polskiej oraz światowej. MiGBP posiada 10 filii:

- Filia nr 3 przy ul. Bolesława Prusa,
- Filia nr 4 przy ul. Wandy Pawlik,
- Filia w Białej Nyskiej,
- Filia w Goświnowicach,
- Filia w Hajdukach Nyskich,
- Filia w Kopernikach,
- Filia w Kubicach,
- Filia w Lipowej,
- Filia w Wierzbicicach,
- Filia w Złotogłowicach.

W 2021 r. w bibliotekach wypożyczono wewnątrz obiektu 2 390 książek i 5 717 czasopism. Z kolei na zewnątrz wypożyczono 123 448 książek oraz 764 czasopisma. Łączna liczba wypożyczeń wyniosła 132 319. Liczba zarejestrowanych czytelników w 2021 r. równała się 5 997 osobom, z czego 1 569 stanowili uczniowie.

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Nysie zorganizowała 420 wydarzeń w 2021 r., w których uczestniczyło łącznie 9 807 osób.

W ramach ochrony kultury i dziedzictwa narodowego zorganizowane zostały dwa projekty "Hej Ślązacy naprzód marsz ...świętujemy 100 rocznicę wybuchu III powstania śląskiego" oraz "Poznajemy dziedzictwo Twierdzy Nysa". Na pierwszy projekt przeznaczono fundusz w wysokości 1 700 zł i zorganizowano konkurs plastyczny wśród uczniów szkół podstawowych. Drugi projekt został dofinansowany kwotą 4 050 zł, dzięki czemu udało się zorganizować grę terenową na obszarze gminy połączoną z konkursem malarskim i poczęstunkiem.

Gmina Nysa w ramach realizacji polityki kulturowej wspiera organizacje pozarządowe oraz różne instytucje kultury.

Poniższa tabela przedstawia dotacje udzielone w 2021 r. instytucjom kultury.

Tabela 12 Wsparcie dla instytucji kultury udzielone przez gminę Nysa w 2021 r.

Dotacja	Kwota [w zł]
Nyski Dom Kultury	
Dotacja podmiotowa	2 220 000,00
Dotacja celowa – organizacja „Dożynek gminnych 2021”	100 000,00
Dotacja celowa – „Festiwal militarny”	15 000,00
Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Nysie	
Dotacja gminna na działalność bieżącą	2 053 061,00
Dotacja celowa na zakup licencji na zabezpieczenie sieci komputerowej	12 600,00
Dotacja celowa na zakup wyposażenia	27 400,00
Dotacja celowa na wkład własny do projektu „Centrum Działań Wspólnych – sieć kooperacyjna samorządów i NGO Miast Partnerskich”	20 000,00

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

W celu upowszechniania kultury i sztuki zrealizowano dziewięć projektów. Tabela przedstawia wszystkie dotacje udzielone na realizację zadań własnych zleconych podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych w ramach upowszechniania kultury i sztuki w 2021 r.

Tabela 13 Upowszechnianie kultury i sztuki - przekazane dotacje

Nazwa organizacji	Nazwa zadania	Wnioskowana kwota dotacji [w zł]	Wysokość przekazanej dotacji [w zł]
Fundacja Filmowa Polscy Wychodźcy	„Od pomówienia do spalenia. Historia polsko- czeskiego pogranicza.”	8 000,00	5 000,00
Stowarzyszenie Artystyczne Miłośników Folkloru	„Organizacja warsztatów oraz opracowanie suity tańców regionu Krakowiaków jako wzbogacenie oferty artystycznej Zespołu Tańca i Pieśni Ludowej "Nysa" na arenie ogólnopolskiej i międzynarodowej”	9 954,00	9 954,00
Stowarzyszenie Rozwoju Uniwersytetu Trzeciego Wieku	„Magia Teatru”	4 900,00	4 900,00
Fundacja Nysa Fortom Forty Nysie	„Forteczne spotkania pokoleń 2021”	10 450,00	9 000,00
Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Hajduki Nyskie	„Rozśpiewane Hajduczanki”	5 200,00	5 200,00
Ochotnicza Straż Pożarna w Kępnicy	„Żyjemy z tradycją i kulturą”	5 500,00	5 500,00
Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Biała Nyska	„Mali artyści w Białej Nyskiej- edycja 2021”	8 900,00	6 000,00

Fundacja czas na nas	TPR Teatr Pierwszy Rząd- Teatralny plan rozwoju	10 980,00	8 000,00
Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Goświnowice	„Goświnowiczanki 2021”	11 340,00	6 640,00

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

II.6.3 Kultura fizyczna i sport

Na rzecz realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej w 2021 r. gmina Nysa przeznaczyła 99 000,00 zł. Największą część tej kwoty, bo 40 000,00 zł, posłużyła do prowadzenia współzawodnictwa sportowego w szkołach podstawowych. Wsparta została również organizacja zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży kwotą w wysokości 25 000,00 zł. Przeprowadzone zostały również imprezy sportowe, rekreacyjne lub sportowo - rekreacyjne, na które przeznaczono w sumie 20 000,00 zł. Poniższa tabela przedstawia wszystkie zadania i wydarzenia zrealizowane na rzecz wspierania i upowszechniania kultury fizycznej w 2021 r. wraz z kwotami przyznanych dotacji.



Tabela 14 Działania na rzecz wspierania i upowszechniania kultury fizycznej na rok 2021

Rodzaj zadania	Tytuł zadania	Przyznana kwota dotacji [w zł]
Upowszechnianie kultury fizycznej wśród osób z niepełnosprawnością	Zajęcia w sekcjach sportowych osób niepełnosprawnych	8 000,00
Łącznie:		8 000,00
Prowadzenie współzawodnictwa sportowego w szkołach podstawowych	Nyskie Igrzyska Sportowe	40 000,00
Łącznie:		40 000,00
Organizacja i przeprowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży	Aktywność na sportowo życie na zdrowo	9 000,00
	Mistrzostwa Ochotniczych Straży Pożarnych w Piłce Nożnej - Piłka na okrągło	6 000,00
	I Międzyszkolne Zawody Strzeleckie o Puchar Burmistrza Nysy	6 500,00
	Pora wstać!	1 500,00
	Olimpiada Przedszkolaka	2 000,00
Łącznie:		25 000,00
Organizacja i przeprowadzenie imprez sportowych, rekreacyjnych lub sportowo-rekreacyjnych na terenie gminy Nysa	Mały Olimpijczyk	2 500,00
	IV Turniej o Puchar Sołtysa	2 000,00
	Regaty żeglarskie o Puchar Nysy	8 000,00
	Regaty żeglarskie Puchar Polski Południowej	5 000,00
	Organizowanie i prowadzenie przez Fort Nysa RFC treningów oraz zawodów sportowych w futbolu australijskim	2 500,00

łącznie:		20 000,00
Organizacja aktywności fizycznej osób starszych	Zajęcia ruchowo-taneczne "SENIORSZOK X"	4 000,00
	Pora wstać! - edycja 55+	2 000,00
łącznie:		6 000,00
Suma wszystkich zadań:		99 000,00

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

Na terenie gminy Nysa w 2021 r. funkcjonowało 14 klubów sportowych, jeden akademicki klub sportowy, jeden międzyszkolny klub sportowy, 14 uczniowskich klubów sportowych, jeden ludowy klub sportowy oraz Gminny Związek „Ludowe Kluby Sportowe” zrzeszający 10 Ludowych Klubów Sportowych. Warto zaznaczyć, iż jeden z klubów – Stal Nysa, męska drużyna siatkówki, reprezentowała gminę na poziomie krajowym grając w PlusLidze.

Dodatkowo w gminie działała Liga Obrony Kraju „Stowarzyszenie” Zarząd Rejonowy w Nysie oraz Międzyszkolny Klub Sportowy z Otmuchowa, prowadzący nyską drużynę koszykówki – AZS Basket Nysa. Sport oraz czynne spędzanie wolnego czasu promowane było przez takie podmioty jak Klub Turystyki Popularnej „Szarotka”, Runners Team Nysa, Athletics Nysa, Nysa Biega, Oddział PTTK TRYTON w Nysie, czy Akademia Młodych Orłów Nysa.

Poniższa tabela przedstawia dotacje przekazane na rzecz wspierania realizacji zadań z zakresu rozwoju sportu w gminie Nysa w 2021 r.

Tabela 15 Działania na rzecz wspierania realizacji zadań z zakresu rozwoju sportu

Nazwa organizacji	Tytuł zadania	Przyznana kwota dotacji [zł]
Klub Sportowy POLONIA	Szkolenie w grupach wiekowych i udział w rozgrywkach piłkarskich.	98 500,00
Ludowy Klub Sportowy Rusocin	LKS RUSOCIN w rozgrywkach piłkarskich w roku 2021	16 000,00
Nyskie Towarzystwo Siatkówki Kobiet	Szkolenie z zakresu piłki siatkowej kobiet	45 000,00
Klub AZS PWSZ Nysa	Rozwój i upowszechnienie piłki siatkowej w kategorii młodzików, kadetów, juniorów na terenie gminy Nysa	50 000,00
Klub AZS PWSZ Nysa	Szkolenie dzieci i młodzieży oraz prowadzenie profesjonalnych rozgrywek ligowych seniorów w zakresie tenisa stołowego	8 000,00
Nyskie Towarzystwo Gimnastyczne	Szkolenie dzieci i młodzieży w gimnastyce sportowej kobiet i mężczyzn w 2021 roku	30 000,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy GIM 2 Nysa	Królowa Sportu	24 000,00
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy GIM 2 Nysa	Karate Kyokushin	2 000,00
Uczniowski Ludowy Klub Sportowy Dwójka	Szkolenie dziewcząt w hokeju na trawie	2 000,00
Uczniowski Klub Sportowy Plejada	Szkolenie chłopców w hokeju na trawie	3 000,00
Nyska Formacja Obronno-Taktyczna	Organizacja, prowadzenie zajęć udział w rywalizacji sportowej w karate olimpijskim zawodników NFOT	2 000,00
Klub Żeglarski NYSA	Żeglarstwo regatowe - sposób na sportowe życie	4 000,00

Uczniowski Klub Sportowy GEKON	Piękne umysły	7 000,00
Stowarzyszenie Klub Sportowy LUKS Nysa	Rozwój dyscypliny - tenis stołowy	2 000,00
Klub Sportowy BASKET NYSA	Udział w rozgrywkach sportowych II Ligi Koszykówki Mężczyzn	6 500,00
Łącznie:		300 000,00

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

II.7 Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

II.7.1 Ochrona zdrowia

Działania podejmowane w zakresie ochrony zdrowia skupiały się na finansowym wsparciu jednostek dbających o dobrostan zdrowotny mieszkańców gminy Nysa. W 2021 r. przekazano dotację w wysokości 70 000 zł dla Caritas Diecezji Opolskiej na realizację programu „Świadczenie usług pielęgnacyjnych i pielęgniarstwa oraz działalność rewalidacyjna i usprawniająca ruchowo w środowisku domowym osób chorych, niepełnosprawnych, samotnych i starszych w latach 2021-2025”. Dodatkowo stowarzyszenie Auxilium „Hospicjum Św. Arnolda Janssena w Nysie”, dzięki udzielonej dotacji wynoszącej 50 000 zł zakupiło samochód służący do realizacji świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki paliatywnej i hospicyjnej polegających na wizytach domowych personelu medycznego u pacjentów nyskiego hospicjum.



Dnia 14 maja 2021 r. uruchomione zostało pilotażowe zadanie, którego celem było wsparcie zdrowia psychicznego młodych ludzi, w tym prowadzenie poradnictwa specjalistycznego dla uczniów, ich rodziców/opiekunów oraz nauczycieli pt. „Centrum Psychologii i Profilaktyki Rodziny”. Za jego realizację odpowiedzialny był Gabinet Psychologiczno-Terapeutyczny prowadzony przez Izabelę Mikulską. W okresie od 17 maja do 30 listopada 2021 r. przeprowadzone zostały następujące działania:

- profesjonalne poradnictwo psychologiczne realizowane przez procesy diagnozowania i profilaktyki,
- konsultacje oraz diagnoza psychiatryczna,
- organizacja zajęć Treningu Umiejętności Społecznych, które kształtowały zdolności emocjonalno-społeczne dzieci i młodzieży,
- konsultacje rodzinne – indywidualne, jak również grupowe poprzez wspieranie rodziców/opiekunów w nabywaniu kompetencji wychowawczych,
- specjalistyczne poradnictwo dla pracowników szkół i przedszkoli.

Projekt skierowany był do mieszkańców gminy Nysa: dzieci i młodzieży (od wieku przedszkolnego do ukończenia 18 roku życia), rodziców i opiekunów prawnych dzieci, do nauczycieli i pozostałej kadry nyskich szkół i przedszkoli.

II.7.2 Pomoc społeczna

Działalność ośrodka pomocy społecznej stanowi niezwykle istotny aspekt działalności gminy, ponieważ ma ona bezpośrednie przełożenie na jakość życia mieszkańców. Pomoc społeczna realizowana jest jako wsparcie materialne i rzeczowe



mające na celu zaspokojenie podstawowych potrzeb rodzin i osób. Ważnym celem działalności ośrodków pomocy społecznej jest dążenie do usamodzielnienia osób i rodzin, a także integracji ze środowiskiem. Wszystkie te zadania wynikają z ustawy o pomocy społecznej oraz innych aktów prawnych. Wśród dodatkowych zadań zrealizowanych przez OPS należy wymienić:

- prowadzenie świetlicy socjalnej z programem zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji osób bezdomnych przebywających w noclegowni,
- prowadzenie:
 - aktywizacji zawodowej klientów OPS,
 - trzech Klubów Senior+,
 - trzech mieszkań chronionych,
 - wolontariatu, który w okresie pandemii wspierał osoby samotne i potrzebujące.

Za realizację wyżej wymienionych zadań odpowiedzialny jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Nysie, samodzielna jednostka samorządowa powołana uchwałą Nr XI/70/90 Rady Narodowej w Nysie z dnia 26 kwietnia 1990 r. Od momentu powstania zakres świadczonych usług ośrodka stopniowo wzrasta, w 2021 r. skupiał się on na wsparciu osób i rodzin zamieszkujących gminę Nysa, a w szczególności mieszkańców długotrwale i ciężko chorych oraz niepełnosprawnych.

W ramach działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Nysie w 2021 r. wsparcie otrzymało 956 rodzin, które stanowi 1 641 osób, czyli 3% wszystkich mieszkańców Nysy. Świadczona pomoc uzależniona jest od sytuacji życiowej beneficjenta. Dobierana jest tak, by możliwie najlepiej wesprzeć osobę potrzebującą. Oferowane formy wsparcia to zarówno świadczenia pieniężne, jak i niepieniężne oraz różnego rodzaju usługi. Największy odsetek gospodarstw domowych, którym udzielono pomocy stanowiły gospodarstwa jednoosobowe.

Do najczęstszych powodów przyznania pomocy społecznej w 2021 należały długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo oraz niepełnosprawność. Szczegółowe zestawienie przyczyn udzielenia pomocy społecznej zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 16 Przyczyny udzielenia pomocy społecznej w gminie Nysa w 2021 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	547	814
Bezdomność	65	66
Potrzeba ochrony macierzyństwa	47	212
Bezrobocie	268	529
Niepełnosprawność	514	784
Długotrwała lub ciężka choroba	637	1 028
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	99	292
Przemoc w rodzinie	24	51
Alkoholizm	45	54
Narkomania	6	8
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	15	15
Zdarzenie losowe	1	5
Sytuacja kryzysowa	4	7

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Nysie

W ramach zadań własnych i zleconych gmina posiada prawo do udzielania różnego rodzaju świadczeń, pieniężnych i niepieniężnych. Sposobem wypłacania świadczeń pieniężnych jest przyznawanie zasiłków, z kolei świadczenia niepieniężne ograniczone zostały jedynie do usług opiekuńczych (katalog tych świadczeń jest dużo bardziej rozbudowany i stanowi znaczący wydatek z budżetu OPS, np. skierowania do Domu Pomocy Społecznej).

Wyróżnić można trzy rodzaje zasiłków: stałe – przysługujące osobom niezdolnym do pracy ze względu na niepełnosprawność lub wiek, okresowe – wypłacane z uwagi na przejściowo trudną sytuację beneficjenta, celowe – przyznawane w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. Poniżej przedstawiono rodzaje zasiłków wraz z wydatkowaną kwotą oraz liczbą osób, która w ramach konkretnej formy pomocy otrzymała wsparcie.

Tabela 17 Zasiłki wraz z liczbą osób objętych wsparciem i wydatkowaną kwotą w 2021 r.

Rodzaje zasiłku	Liczba osób	Kwota [w zł]
Zasiłki stałe	345	1 799 896
Zasiłki okresowe	331	475 215
Zasiłki celowe	456	279 630

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Nysie

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Nysie kolejny rok realizowany był program rządowy „Posiłek w szkole i w domu”, w ramach którego sfinansowane zostały posiłki dla dzieci do 7 roku życia, dzieci w wieku szkolnym oraz dorosłych, w tym osób starszych, chorych, niepełnosprawnych, które własnym staraniem nie są w stanie zapewnić sobie ciepłego posiłku. W 2021 r. pomocą w zakresie dożywiania

objętych zostało 197 osób (w tym 81 dzieci), a koszt poniesiony w związku z programem wyniósł 632 600 zł (środki własne stanowiły 24% budżetu programu).

Gmina Nysa w 2021 r. czynnie realizowała projekty z zakresu pomocy społecznej. Finansowane były one przy udziale środków krajowych i unijnych. Prowadzone były również w partnerstwie z innymi podmiotami. Były to:

- „Bezpieczna przystań” – wartość całkowita 114 938,32 zł,
- „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2021” – wartość całkowita 129 187,38 zł,
- „Marszałkowski kurier społeczny” – realizator ROPS Opole, gmina Nysa – odbiorca usług, OPS Nysa – koordynacja działań,
- „Włączenie społeczne w Gminie Nysa. Centrum Streetworkingu i Klub Rodzica – II edycja” – wartość całkowita 424 475,00 zł,
- „Bliżej rodziny i dziecka – wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej – III edycja” – wartość całkowita 590 534,70 zł,
- „Nie-Sami-Dzielni – rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niesamodzielne” – wartość całkowita 1 305 495,50 zł,
- „Rodzina tu życie się zaczyna” – projekt realizowany przy współpracy z Fundacją „Plan B”.

II.7.3 Działania na rzecz seniorów

W gminie Nysa realizowanych jest wiele inicjatyw wspierających życie seniorów. Wśród tych działań, należy wymienić funkcjonowanie Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025, w ramach którego prowadzone są kluby seniora: Klub Senior+ i Klub Senior+ II.



W 2021 r. wyremontowano oraz wyposażono trzeci Klub Seniora+ III. Pierwszy z nich swoją działalność rozpoczął 1 października 2018 r., drugi rok później – 29 września 2019 r., a trzeci rozpocznie na początku 2022 r. W każdym z klubów uczestnikami jest 20 seniorów z gminy Nysa, którzy ukończyli 60 rok życia. Działalność Klubu Senior+ i Klubu Senior+ II obejmuje organizację spotkań integracyjnych, aktywizację seniorów, a także ich rozwój i poszerzanie zainteresowań. Systematycznie przygotowywane są zajęcia edukacyjne, kulturalno-oświatowe, sportowo-rekreacyjne oraz aktywizujące społecznie.

Na terenie gminy Nysa od 2012 r. funkcjonuje Rada Seniorów. Współpracuje ona z władzami gminy Nysa wspólnie dbając o dobrobyt życia seniorów. Rada odpowiedzialna jest między innymi za ustalanie priorytetowych zadań na rzecz seniorów, propagowanie kultury i edukacji oraz aktywizację i integrację osób starszych.

W Nysie działa również Uniwersytet Trzeciego Wieku im. Jerzego Kozarzewskiego. Głównie zajmuje się popularyzacją wiedzy wśród osób starszych. Dodatkowo prowadzi koła zainteresowań, zajęcia językowe oraz sportowo-rekreacyjne. Poza tym, jednostka aktywizuje i integruje seniorów. W 2021 r. zorganizowane zostały zabawy taneczne, seanse filmowe, wernisaż prac malarskich pn. „Malarstwo jako redukcja stresu i rozwijanie intuicji”, liczne wyjazdy na koncerty i przedstawienia teatralne, turnusy rehabilitacyjne, Igrzyska Sportowe Seniorów, a także przygotowano spektakl o nazwie „Magia teatru” w wykonaniu słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

Od maja 2018 r. gmina Nysa jest członkiem programu Ogólnopolskiej Karty Seniora – edycji lokalnej. Pozwala to seniorom posiadającym kartę na korzystanie ze zniżek na wybrane produkty i usługi. Wśród partnerów programu, w których seniorzy mogą oczekiwać wspomnianych upustów można wymienić:

- uzdrowiska,
- ośrodki zdrowotno-medyczne,
- ośrodki rehabilitacyjne,
- ośrodki kulturalne (kina, teatry, muzea, klubokawiarnie),
- akademie językowe.

Gmina Nysa stara się podnosić jakość życia swoich najstarszych mieszkańców za pośrednictwem Dziennego Domu Pobytu w Nysie (DDP). Jego fundamentalnym zadaniem jest wspieranie osób starszych w celu podniesienia efektywności oddziaływań pomocowych, w szczególności przeciwdziałanie izolacji i marginalizacji tej grupy społecznej. Organizowane są także zajęcia dodatkowe, integrujące seniorów oraz stymulujące do rozwoju. Wśród takich działań przeprowadzonych w 2021 r. warto wymienić:

- darmowy kurs online dla seniorów z języka angielskiego,
- wycieczki do ZOO we Wrocławiu i Opolu,
- obchody 103 rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości,
- międzynarodowy Dzień Osób Starszych,
- weekend Seniora z Kulturą,
- liczne pikniki,
- spacerzy nordic walking,
- internetowa „Domówka z DJ Wiką i Głosem Seniora pt. Ach, te seniorki!”,
- konkursy piosenkarskie i literackie.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Nysie również był jednostką czynnie wspierającą osoby starsze. W 2021 r. w ramach działalności zrealizowano następujące projekty:

- „Radosna twórczość nyskiego seniora – edycja III” – wartość całkowita 96 025,81 zł,

- „Utworzenie i wyposażenie Klubu Seniora+ III w Nysie przy ul. Franciszkańskiej” – wartość całkowita 122 504,53 zł,
- „Opieka 75+ edycja 2021” – wartość całkowita 82 297,00 zł,
- „Wspieraj Seniora” – wartość całkowita 4 500,00 zł.

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi przeprowadzono zajęcia ruchowo-taneczne wraz z Międzyszkolnym Uczniowskim Klubem Sportowym „GIM 2”, a także wsparto projekt „Pora wstać – edycja 55+” realizowany przez Stowarzyszenie „Razem w przyszłość 2020”.

II.7.4 Działania na rzecz osób wykluczonych społecznie

Centrum Integracji Społecznej (CIS) w Nysie zostało utworzone jako samorządowy zakład budżetowy. Jego założeniem jest stworzenie realnego sposobu na przeciwdziałanie problemowi marginalizacji oraz wykluczenia społecznego wśród mieszkańców gminy Nysa. Swoim



uczestnikom Centrum pozwala odzyskać szacunek do siebie, poczucie własnej wartości i godności, zdobyć umiejętności zawodowe, które są najważniejszą wartością w procesie usamodzielniania się. Misją CIS w Nysie jest odbudowywanie i podtrzymywanie u osób wykluczonych społecznie zdolności do samodzielnego i efektywnego pełnienia ról społecznych oraz samodzielnego poruszania się po rynku pracy.

W 2021 r. procedurę rekrutacyjną w sprawie możliwości uczestnictwa w CIS przeprowadzono w stosunku do 97 osób, z kolei Indywidualne Programy Zatrudnienia Socjalnego (IPZS) podpisano z 64 nowymi osobami.

Średnia miesięczna struktura uczestników CIS w podziale na dotyczące ich trudności kształtowała się następująco w 2021 r.:

- problem alkoholowy – około 44%,
- długotrwałe bezrobocie – około 44%,
- niepełnosprawność – około 9%,
- bezdomność – około 2%,
- osoby zwalniane z zakładów karnych – około 4%.

W ramach CIS w 2021 r. funkcjonowały następujące warsztaty:

- remontowo-budowlany – 7 uczestników,
- porządkowy i pielęgnacyjny terenów zielonych – 27 uczestników,
- rękodzielniczy i szwalniczy – 6 uczestników,
- gastronomiczno-cukierniczy – 6 uczestników.

CIS w 2021 roku zakończył realizację projektu „Reintegracja społeczna i zawodowa w CIS szansą na lepszą przyszłość” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem projektu było przygotowanie do powrotu na rynek pracy 15 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z terenu gminy Nysa. W ramach projektu zostały doposażone trzy warsztaty: gastronomiczno-cukierniczy, remontowo-budowlany, w tym brukarski, oraz warsztat rękodzielniczy i szwalniczy.

W 2021 r. CIS uzyskał przychód w wysokości 1 229 829,43 zł, co stanowiło 98,82% rocznego planu. Największy odsetek tej sumy stanowiły wpływy z usług (§ 0830) – 54,80%, czyli 674 291,39 zł. Przychody z budżetu w formie dotacji przedmiotowej (§ 2650) wyniosły 381 032,73 zł, a z realizacji projektów UE (§ 2640) – 174 505,31 zł. Suma wydatków wyniosła 1 247 838,06 zł (98,14% planu rocznego).

II.8 Analiza udzielonych i rozliczonych dotacji przez organizacje pozarządowe

Współpraca i działalność na rzecz organizacji pozarządowych to ważny aspekt zadań własnych gminy. Mowa tu również o podmiotach wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (DZ.U. z 2020r., poz. 1057). Zasady działania, w tym zakresie, określone są na podstawie



„Rocznego programu współpracy Gminy Nysa z organizacjami pozarządowymi oraz innymi uprawnionymi podmiotami na rok 2021”. Na realizację programu zabezpieczono w budżecie gminy Nysa kwotę w wysokości 698 000 zł. Poziom dofinansowania wynosił 90% całkowitych kosztów realizacji zadania.

Najwięcej środków przeznaczonych zostało na zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym. Realizowane były one poprzez organizację wypoczynku dla dzieci i młodzieży połączonego z warsztatami z zagadnień profilaktyki uzależnień oraz promującymi zdrowy styl życia. Łącznie na ten cel przekazano 143 715,00 zł. Zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym zrealizowano również poprzez organizację zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży. Przeznaczono na to kwotę 138 023,88 zł. Łącznie na te dwa zadania przeznaczono środki w wysokości 281 738,88 zł. W obszarze dóbr kultury i dziedzictwa narodowego przekazano dotacje w kwocie 5 750,00 zł.

Tabela 18 Zestawienie ofert złożonych do konkursów na realizację zadań własnych zleconych podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych

Rodzaj zadania publicznego/konkurs	Nazwa organizacji	Tytuł zadania	Wysokość przekazanej dotacji [w zł]	Wysokość wykorzystanej dotacji [w zł]
Zadanie z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021 i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii-prowadzenie pozalekcyjnych i pozaszkolnych zajęć dla dzieci i młodzieży, w tym będących integralnym elementem wybranych programów profilaktycznych	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy "GIM2" w Nysie, ul. Bolesława Prusa 14, 48-303 Nysa	„Sportowa Dziesiątka 2021"	19 140,00	19 140,00
	Stowarzyszenie Nasza Lipowa, Lipowa 83, 48-303 Nysa	„Aktywni 2021"	19 870,00	14 842,77
	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Biała Nyska, ul. Kamienna 2, 48-303 Nysa	„Przystanek Aktywność 3"	21 800,00	21 800,00
	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Niwnic, Niwnica 127, 48-303 Nysa	„Talent mam 2"	77 213,88	77 112,53
Zadanie z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021 i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii-organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży połączonego z warsztatami z zagadnień profilaktyki uzależnień, w tym półkolonii dla dzieci i młodzieży promujących zdrowy styl życia jako alternatywy dla uzależnień	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Goświnowice, ul. Radzikowicka 8a, 48-381 Goświnowice	„Goświnowiccy koloniści 2021"	27 000,00	27 000,00
	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Goświnowice, ul. Radzikowicka 8a, 48-381 Goświnowice	„Goświnowicka półkolonia letnia 2021"	33 715,00	33 715,00
	Stowarzyszenie Nasza Lipowa, Lipowa 83, 48-303 Nysa	„Aktywne wakacje	16 000,00	14 799,99
	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy "GIM2" w Nysie, ul. Bolesława Prusa 14 48-303 Nysa	„Lato z Dziesiątką 2021"	9 000,00	9 000,00
	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Biała Nyska, ul. Kamienna 2, 48-303 Nysa	„Letnia przygoda"	24 000,00	20 000,00
	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Niwnica, Niwnica 127, 48-303 Nysa	Niwnica Lato 2021	18 000,00	18 000,00
	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Niwnica, Niwnica 127, 48-303 Nysa	„Zakopane 2021"	16 000,00	14 800,00
	Nyskie Towarzystwo Siatkówki Kobiet	„Obóz wypoczynkowy z zajęciami sportowymi dla zdrowego stylu życia"	6 280,00	6 280,00
	Chorągiew Opolska Związku Harcerstwa Polskiego	„Stały obóz Harcerski"	1 000,00	0,00

Rodzaj zadania publicznego/konkurs	Nazwa organizacji	Tytuł zadania	Wysokość przekazanej dotacji [w zł]	Wysokość wykorzystanej dotacji [w zł]
Turystyka i krajoznawstwo	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Biała Nyska	Piesze wędrówki najmłodszych po szlakach gminy Nysa w postaci gry miejskiej edycja 2021	5 000,00	4 360,00
	Klub Turystyki Popularnej Szarotka	Organizacja i przeprowadzenie spływów kajakowych na akwenach gminy Nysa	6 000,00	6 000,00
	Klub Żeglarski Nysa	Regaty żeglarskie Mistrzostwa Nysy	6 500,00	6 500,00
	Polskie Stowarzyszenie Diabetyków	Piesze wędrówki po szlakach gminy Nysa – edycja 1	2 500,00	2 500,00
Ratownictwo wodne	WOPR	Ratownictwo wodne Nysa 2021	30 000,00	30 000,00
Upowszechnianie kultury fizycznej wśród osób z niepełnosprawnością	Nyski Klub Sportowo-Turystyczny Niewidomych i Słabowidzących "ATUT"	Zajęcia w sekcjach sportowych osób niepełnosprawnych	8 000,00	8 000,00
Prowadzenie współzawodnictwa sportowego w szkołach podstawowych	Nyski Szkolny Związek Sportowy	Nyskie Igrzyska Sportowe	40 000,00	40 000,00
Organizacja i przeprowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży z gminy Nysa	Nyski Szkolny Związek Sportowy	Aktywność na sportowo życie na zdrowo	9 000,00	0,00
	OSP w Kępnicy	Mistrzostwa Ochotniczych Straży Pożarnych w Piłce Nożnej - Piłka na okrągło	6 000,00	6 000,00
	Nyska Formacja Obronno-Taktyczna	I Międzyszkolne Zawody Strzeleckie o Puchar Burmistrza Nysy	6 500,00	6 310,80
	Stowarzyszenie "Razem w przyszłość 2020"	Pora wstać!	1 500,00	1 500,00
	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Niwnica	Olimpiada Przedszkolaka	2 000,00	1 969,58
	Stowarzyszenie Nasza Lipowa	Mały Olimpijczyk	2 500,00	2 500,00
	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Goświnowice	IV Turniej o Puchar Sołtysa	2 000,00	2 000,00
	Klub Żeglarski NYSA	Regaty żeglarskie o Puchar Nysy	8 000,00	8 000,00
	Klub Żeglarski NYSA	Regaty żeglarskie Puchar Polski Południowej	5 000,00	5 000,00
	Fort Nysa Rugby Football Club	Organizowanie i prowadzenie przez Fort Nysa RFC	2 500,00	2 500,00

Rodzaj zadania publicznego/konkurs	Nazwa organizacji	Tytuł zadania	Wysokość przekazanej dotacji [w zł]	Wysokość wykorzystanej dotacji [w zł]
		treningów oraz zawodów sportowych w futbolu australijskim		
Organizacja aktywności fizycznej osób starszych	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy "GIM 2"	Zajęcia ruchowo-taneczne „SENIORSZOK X"	4 000,00	3 406,00
	Stowarzyszenie „Razem w przyszłość 2020"	Pora wstać! - edycja 55+	2 000,00	2 000,00
	Stowarzyszenie Rozwoju Uniwersytetu Trzeciego Wieku	„Malarstwo jako redukcja stresu i rozwijania intuicji"	4 500,00	4 500,00
	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Hajduki Nyskie	„Warsztaty Amatorskiej grupy teatralnej w Hajdukach Nyskich 2021"	8 000,00	8 000,00
	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Goświnowice	„Szkolenie muzyczne goświnowiczów 2021"	1 500,00	1 500,00
	Ochotnicza Straż Pożarna w Kępnicy	„Obóz patriotyczny- szlakiem przeszłości ..."	5 000,00	5 000,00
	Stowarzyszenie Nasza Lipowa	„Integracja 2021"	4 000,00	3 999,86
	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Biała Nyska	„Biała Nyska łączy pokolenia"	10 000,00	10 000,00
	Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe	„Ratownik wodny- operator drona obserwacyjnego"	10 000,00	10 000,00
	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Turystyki na pograniczu polsko- czeskim	„Gmina Nysa- Mała Ojczyzna- szkolenie kadr turystycznych"	4 000,00	4 000,00
	Fundacja Nysa Fortom Forty Nysie	Kuźnia fortecznych tradycji	13 000,00	13 000,00
	Głucholaska Grupa Poszukiwawczo- Ratownicza	Pierwsza pomoc w dobie pandemii COVID -19 organizacja warsztatów pierwszej pomocy dla mieszkańców gminy Nysa	5 000,00	5 000,00
	Nyska Formacja Obronno-Taktyczna	Bezpieczna Kobieta	7 000,00	7 000,00
	Stowarzyszenie Razem w Przyszłość 2020	Zdalnie damy radę	3 000,00	3 000,00
	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Niwnica	„Hej Ślązacy naprzód marsz ...świętujemy 100 rocznicę wybuchu III powstania śląskiego"	1 700,00	1 556,00
Ochrona dobra kultury i dziedzictwa narodowego	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Turystyki Na Pograniczu polsko- czeskim	„Poznajemy dziedzictwo Twierdzy Nysa"	4 050,00	4 050,00

Rodzaj zadania publicznego/konkurs	Nazwa organizacji	Tytuł zadania	Wysokość przekazanej dotacji [w zł]	Wysokość wykorzystanej dotacji [w zł]
Upowszechnianie kultury i sztuki	Fundacja Filmowa Polscy Wychodźcy	„Od pomówienia do spalenia. Historia polsko-czeskiego pogranicza.”	5 000,00	4 999,99
	Stowarzyszenie Artystyczne Miłośników Folkloru	„Organizacja warsztatów oraz opracowanie suity tańców regionu Krakowiaków jako wzbogacenie oferty artystycznej Zespołu Tańca i Pieśni Ludowej "Nysa" na arenie ogólnopolskiej i międzynarodowej”	9 954,00	9 954,00
	Stowarzyszenie Rozwoju Uniwersytetu Trzeciego Wieku	„Magia Teatru”	4 900,00	4 900,00
	Fundacja Nysa Fortom Forty Nysie	„Forteczne spotkania pokoleń 2021”	9 000,00	9 000,00
	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Hajduki Nyskie	„Rozśpiewane Hajduczanki”	5 200,00	5 200,00
	Ochotnicza Straż Pożarna w Kępnicy	„Żyjemy z tradycją i kulturą”	5 500,00	5 500,00
	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Biała Nyska	„Mali artyści w Białej Nyskiej-edycja 2021”	6 000,00	6 000,00
	Fundacja czas na nas	TPR Teatr Pierwszy Rząd-Teatralny plan rozwoju	8 000,00	8 000,00
	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Goświnowice	„Goświnowiczanki 2021”	6 640,00	6 640,00
	Ochotnicza Straż Pożarna w Kępnicy	Dni Słonecznika w Sołectwie Kępnica	7 830,00	7 830,00
Zadanie publiczne z zakresu działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych na rok 2021	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Goświnowice	Jedenasty Rodzinny Piknik Goświnowicki	5 130,00	5 130,00
	Ludowy Zespół Sportowy Jędrzychów	II Rodzinny Piknik Piłkarski „Wakacje z Jędzą”	5 830,00	5 800,02
	Stowarzyszenie Nasza Lipowa	Razem	2 670,00	2 629,99
	Koło Gospodyń Wiejskich Jędrzychowianki	Piknik rodzinny	3 430,00	3 430,00
	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Hajduki Nyskie	Festyn Rodzinny "Święto Gruszy" 2021 w Hajdukach Nyskich	5 110,00	5 110,00

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

II.9 Ochrona środowiska

Ochrona środowiska jest istotnym obszarem działalności gminy decydującym o satysfakcji społeczności z zamieszkiwanego terenu. Zadania realizowane w tym zakresie opierały się na następujących dokumentach:



- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Nysa,
- Program Ochrony Środowiska gminy Nysa na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021,
- Strategia rozwoju elektromobilności dla gminy Nysa,
- Plan adaptacji do zmian klimatu dla miasta Nysa,
- Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Nysa na lata 2014-2032,
- Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Nysa na 2021 rok.

„Program Ochrony Środowiska dla gminy Nysa na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021” określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe. Jednym z celów programu jest podniesienie poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców gminy Nysa. W 2021 r. zorganizowano dwa spotkania konsultacyjno-informacyjne dotyczące programu „Czyste powietrze”, oraz prowadzono na stronie Urzędu Miasta w Nysie zakładkę tematyczną dotyczącą ochrony powietrza (<https://nysa.eu/dla-mieszkanca/czyste-powietrze/>). Udzielono 29 dotacji o łącznej kwocie 193 008,08 zł z budżetu gminy na dofinansowanie zadań związanych z ochroną powietrza. Dotacje obejmowały zmianę dotychczasowego źródła ogrzewania opartego na paliwie stałym na ogrzewanie proekologiczne. W efekcie czego zlikwidowano 37 wysokoemisyjnych źródeł ciepła na paliwa stałe, a w zamian zainstalowano 16 kotłów gazowych. Zamontowano również 2 kotły na pellet spełniające wymogi dyrektywy ekoprojektu, 7 lokali mieszkalnych przyłączono do miejskiej sieci ciepłowniczej, zamontowano w lokalach ogrzewanie elektryczne oraz przyłączono 1 budynek wielorodzinny do miejskiej sieci ciepłowniczej. Trwa Projekt LIFE pn. „Wdrożenie systemu zarządzania jakością powietrza w samorządach województwa opolskiego” dzięki czemu gmina Nysa utworzyła stanowisko Gminnego Koordynatora Programu Ochrony Środowiska

Kolejnym celem wynikającym z Programu Ochrony Środowiska jest ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne użytkowanie zasobów przyrody na terenie gminy Nysa. W tym celu w 2021 r. między innymi posadzono 1 199 drzew, 4 909 krzewów, odnawiano zieleńce, wprowadzano nasadzenia kwiatów ozdobnych, usunięto z nieruchomości gminnych inwazyjne gatunki roślin,

np. Barszcz Sosnowskiego. Wsparło akcję „Sprzątanie Świata” poprzez wyposażenie uczestników akcji w rękawiczki i worki na odpady.

Prowadzono prace związane z zachowaniem bioróżnorodności na terenie Parku Miejskiego w Nysie. Gmina dąży do spełniania wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza, w związku z czym, w 2021 r. przeprowadzono wiele działań w tym zakresie. Prowadzone były również kontrole stosowania przepisów o ochronie środowiska na terenie gminy.

Na podstawie „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest” gmina Nysa otrzymała dotację w wysokości 24 022,96 zł na dofinansowanie zadania pn.: „Unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Nysa – w roku 2021”. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 40 374,72 zł brutto. W wyniku realizacji zadania usunięto wyroby zawierające azbest o łącznej masie 41,079 Mg.

W ramach „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w 2021 r.” przeprowadzono sterylizację kotek i kastrację kocurów na łączną kwotę 22 000 zł, zakupiono karmę dla wolnożyjących kotów na terenie gminy Nysa w ilości 3 426 kg o łącznej wartości 19 833,81 zł, a także przeprowadzono akcję odrobaczania wolnożyjących kotów.

Gmina Nysa zrealizowała w 2021 r. liczne projekty w zakresie infrastrukturalnym:

1	Zakończony został projekt skupiający się na ochronie bioróżnorodności w powiecie nyskim. Obejmował on prace w I części Parku Miejskiego w Nysie, czyli remont ścieżek, remont mostków, budowa pomostu edukacyjnego dla ścieżki przyrodniczej, oświetlenie parku, montaż elementów małej architektury (ławki, kosze na śmieci), budki lęgowe dla ptaków i nietoperzy, domki dla kaczek, platformy pływające, wycinki drzew, nasadzenia oraz pielęgnacja drzew, oznakowanie drzew i pomników przyrody. Środki przeznaczone na realizację projektu wyniosły 1 881 430,77 zł.
2	W ramach projektu „Bioróżnorodność bogactwem gminy Głucholazy, gminy Nysa, gminy Prudnik i powiatu prudnickiego” zrealizowano działania mające na celu zachowanie i ochronę środowiska naturalnego i wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami. Wykonano odmulanie stawu w I części Parku Miejskiego, zagospodarowanie terenu przed Urzędem Miejskim w Nysie (ścieżki, mała architektura, nasadzenia, zieleń), zagospodarowanie terenu w II części Parku Miejskiego w Nysie (remont przepustów, alejek, elementy małej architektury, pomosty, trawniki), zagospodarowanie terenu w parku w Białej Nyskiej (budki lęgowe, łąki kwietne, domki dla owadów, nasadzenia, terenowe punkty prowadzenia kampanii edukacyjno-informacyjnej). Koszt projektu wyniósł 1 720 616,74 zł. Projekt będzie kontynuowany w 2022 roku.
3	Zabezpieczony został obszar Natura 2000 Forty Nyskie poprzez naprawę kaponiery, modernizację bramy wejściowej oraz roboty elektryczne, co wygenerowało koszt w wysokości 27 042,62 zł.
4	Opracowano plan projektu budowy miejsc postojowych wykonanych z ekonawierzchni przy ul. Wyspiańskiego, na co przeznaczono kwotę 39 000 zł. Dalsze prace realizowane będą w 2022 roku.

II.10 Infrastruktura komunalna

II.10.1 Gospodarka odpadami

Zadania gminy w zakresie gospodarki odpadami wynikają z ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, które zakładają, iż od 1 lipca 2013 r. gmina zobowiązana jest do zorganizowania odbierania odpadów komunalnych.



System gospodarki odpadami komunalnymi obejmuje właścicieli nieruchomości zarówno niezamieszkałych, jak i zamieszkałych, na których powstają odpady komunalne. Zbierane odpady segregowano w pojemnikach i workach na następujące materiały:

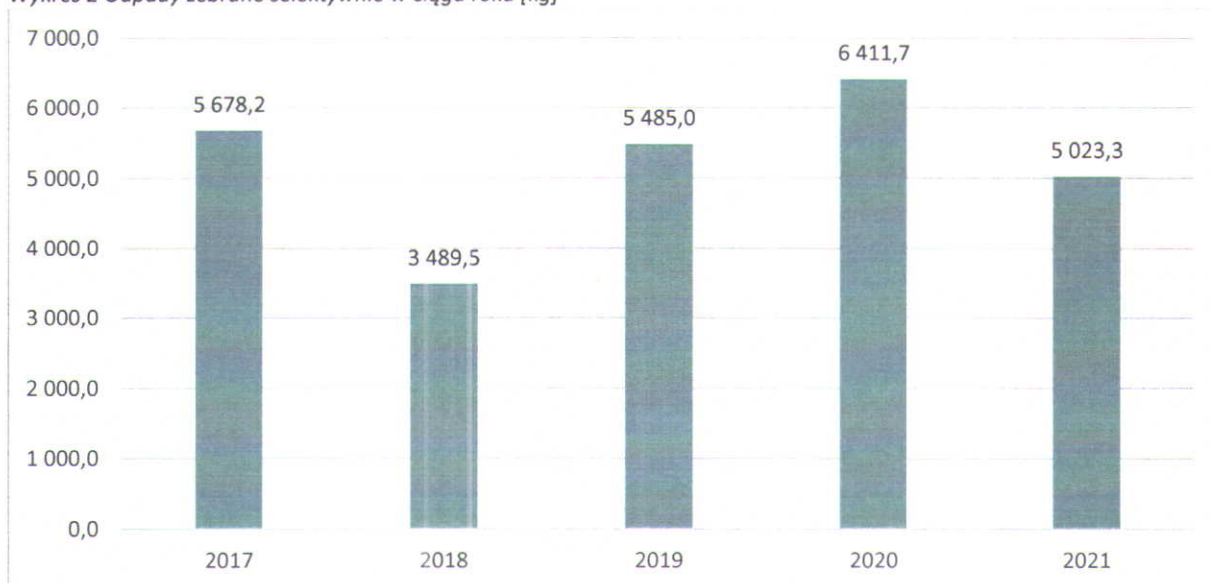
- pojemnik lub worek w kolorze niebieskim – papier i tektura,
- pojemnik lub worek w kolorze żółtym – tworzywa sztuczne i metale,
- pojemnik lub worek w kolorze zielonym – szkło,
- pojemnik lub worek w kolorze brązowym – odpady BIO,
- pojemnik lub worek w kolorze czarnym – odpady zmieszane.

Z nieruchomości zamieszkałych odbierane były także odpady wielkogabarytowe w wyznaczonych wcześniej terminach.

Na terenie gminy zorganizowane zostały dwa Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów (PSZOK), do których mieszkańcy mogą bezpłatnie oddawać odpady komunalne frakcji: papier i tektura, metale, tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe, szkło, bioodpady, przeterminowane leki i chemikalia, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi w szczególności igieł i strzykawek, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe, odpady niebezpieczne, tekstylia i odzież.

Koszt odbioru i zagospodarowania odpadów zgodnie z zawartą umową z PGK EKOM Sp. z o.o. w 2021 r. wyniósł 11 616 215,28 zł brutto. Względem 2017 r. masa odpadów zebranych selektywnie zmniejszyła się z 5 678,2 kg do 5 023,3 kg, co zobrazowane zostało na poniższym wykresie. Spadek wyniósł zatem 11,5%.

Wykres 2 Odpady zebrane selektywnie w ciągu roku [kg]



Źródło: Urząd Miejski w Nysie

W 2021 r. poziom zgromadzonych odpadów komunalnych do ponownego użycia i recyklingu wyniósł 13%. Natomiast składowanych odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych wyniósł 28%. Z kolei udział zdegradowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania osiągnął 13%.

Poniższa tabela przedstawia ilość odpadów odebranych i zebranych z terenu gminy Nysa w 2021 r.

Tabela 19 Ilość zebranych odpadów w gminie Nysa w 2021 r.

Rodzaj odpadów	Ilość zebranych odpadów [Mg]
Odpady zmieszane	17 139,14
Odpady zebrane selektywnie	5 023,28
Odpady wielkogabarytowe	2 192,72

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

II.10.2 Gospodarka wodna

Zadania związane z zaopatrzeniem mieszkańców gminy Nysa w wodę i odprowadzaniem ścieków realizuje w gminie Nysa spółka Wodociągi i Kanalizacja "AKWA" Sp. z o.o., w której całość udziałów posiada gmina Nysa. Wodociągi i Kanalizacja "AKWA" Sp. z o.o. posiada Certyfikat Akredytacji Laboratorium Badawczego Nr AB 1572 wydany przez Polskie Centrum Akredytacji w zakresie: badań fizycznych, chemicznych i mikrobiologicznych wody, badań fizycznych i chemicznych ścieków oraz pobierania próbek do badań chemicznych, fizycznych i mikrobiologicznych.

Na system wodociągowy w gminie Nysa składają się 3 wodociągi – Nysa zaopatrywany z rzeki Biała Głuchołaska, Goświnowice zaopatrywany z 3 studni głębinowych w Goświnowicach i Wierzbicice zasilany z 3 studni głębinowych w Wierzbicicach. Oczyszczaniem ścieków w gminie zajmuje się

Oczyszczalnia Ścieków w Nysie będąca oczyszczalnią mechaniczno-biologiczną z podwyższonym usuwaniem biogenów i pełnym węzłem przeróbki osadowej.

W 2021 roku dostarczono w gminie Nysa 2 318,1 dam³ wody, z czego 75,2% gospodarstwom domowym i indywidualnym gospodarstwom rolnym (1 744,4 dam³). Odprowadzono z kolei 1 727,7 dam³ ścieków od gospodarstw domowych i indywidualnych gospodarstw rolnych oraz 657,1 dam³ od jednostek produkcyjnych. Długość czynnej sieci wodociągowej magistralnej w gminie Nysa to 52,8 km, rozdzielczej – 307,9 km. Długość czynnej sieci sanitarnej to 288,1 km.

W 2021 roku dokonano w gminie Nysa odbiorów 217 przyłączy wodociągowych i 178 przyłączy kanalizacji sanitarnej w budynkach mieszkalnych oraz 7 przyłączy wodociągowych i 6 przyłączy kanalizacji sanitarnej w budynkach niemieszkalnych.

Tabela 20 Nowe przyłącza wodociągowe i kanalizacji sanitarnej w Gminie w 2021 roku

Rodzaj budynku	Rodzaj przyłącza	Ogółem	Miasto	Wieś
Budynki mieszkalne	Przyłącza wodociągowe	217	83	134
	Przyłącza kanalizacji sanitarnej	178	71	107
Budynki niemieszkalne	Przyłącza wodociągowe	7		
	Przyłącza kanalizacji sanitarnej	6	4	2

Źródło: WiK AKWA Nysa

II.11 Działania promocyjne gminy

Gmina Nysa w 2021 przeprowadziła szereg działań promocyjnych. Współpracowała z organizacjami, stowarzyszeniami i klubami sportowymi poprzez zawieranie umów na realizację działań promujących gminę Nysa. Działania obejmowały:

- promocję podczas przygotowań i w czasie trwania Finału Pucharu Polski w piłce siatkowej kobiet 2021. Było to największe sportowe wydarzenie w 2021 r. Odkryło się w dniach 21-22 lutego w Hali Sportowo–Widowiskowej. Goszczono były cztery najlepsze zespoły żeńskiej siatkówki. Organizacja tej imprezy przyczyniła się do szerokiej reklamy medialnej gminy Nysa,
- promocję w dyscyplinie piłki nożnej przez Klub Sportowy Polonia Nysa i Gminny Związek „Ludowe Kluby Sportowe” Nysa,
- promocję w dyscyplinie piłki koszykowej mężczyzn przez Międzyszkolny Klub Sportowy oraz Klub Sportowy Basket Nysa,
- promocję w dyscyplinie piłki siatkowej kobiet przez Nyskie Towarzystwo Siatkówki Kobiet Nysa,
- promocję podczas organizacji VIII Biegu Nyskiego,
- promocję podczas produkcji filmu pt. „Moje wspaniałe życie” w reżyserii Łukasza Grzegorzka.



Wydarzenia szczególnie istotne dla kształtowania pozytywnego wizerunku gminy Nysa lub integrujące społeczność mieszkańców mogą zostać objęte patronatem Burmistrza Nysy. Przyznawany jest on inicjatywom, wydarzeniom, imprezom sportowym, edukacyjnym, kulturalnym, naukowym, turystycznym i obywatelskim o zasięgu lokalnym, regionalnym lub ponadregionalnym. W 2021 r. Burmistrz Nysy objął patronatem następujące wydarzenia:

- XXXIV Tarnopolski Zjazd Kresowian,
- Mistrzostwa Nysy w siatkówce plażowej o Puchar Burmistrza,
- X Weekend satyry i karykatury,
- Bezpieczne Wakacje,
- Lekcja historii o kresach,
- Światowy dzień walki z cukrzycą,
- Obchody 40. rocznicy ogłoszenia w Polsce stanu wojennego,
- Współorganizacja pomocy świątecznej dla osób samotnych i ubogich z terenu miasta i gminy Nysa z dowozem do domów.

W 2021 r. w gminie Nysa zrealizowano liczne kampanie informacyjne. Odbyły się one:

- na antenach rozgłośni radiowych: Radio Nysa, Radio ONY, Radio Doxa,
- w portalach internetowych: www.ilovenysa.pl, www.nysainfo.pl,
- w sieciach telewizji kablowej,
- na łamach kwartalnika „Tak! Biuletyn Informacyjny Gminy Nysa”.

W roku 2021 zostały wykonane materiały promocyjne i informacyjne oraz publikacja. Przygotowano m.in.:

- metalowe magnesy z panoramą Nysy,
- gadżety promocyjne z logo Nysy, w tym m.in. długopisy, pendrive, siatki bawełniane, kubki, filizanki, notesy, torebki firmowe,
- publikację pt. „Legends i opowieści o tajemnicach Nysy”,
- komplety widokówek z zabytkami Nysy w dedykowanym opakowaniu,
- słodycze z logo Nysy,
- windery, banery i roll-upy,
- kalendarze ścienne.

Ponadto gmina Nysa była współorganizatorem koncertu w Nysie w ramach 56. Edycji Międzynarodowego Festiwalu Wratislavia Cantans.

Kolejnym z działań promujących gminę Nysa są Programy Stypendialne. Skupiają się one na wsparciu nyskiego środowiska akademickiego poprzez pomoc materialną przeznaczoną dla studentów studiujących w Nysie. Są to:

- Mieszkaniowe Stypendium Burmistrza Nysy – przeznaczone dla studentów pierwszego roku akademickiego spoza gminy Nysa, mieszkających w odległości nie mniejszej niż 30 km od Nysy, którzy na okres studiów przeprowadzili się do Nysy; maksymalna wysokość stypendium dla jednego stypendysty wynosi 200 zł,
- Stypendium Burmistrza Nysy – przeznaczone dla studentów minimum drugiego roku, którzy wykażą się zaangażowaniem w prace na rzecz społeczności lokalnej, w organizacjach studenckich, fundacjach i stowarzyszeniach, wykażą się szczególnymi osiągnięciami naukowymi, tj. publikacje, praca w zespołach badawczych lub własne badania, wystąpienia na sympozjach i konferencjach lub mogą się poszczycić osiągnięciami artystycznymi. Program Stypendialny dociera zatem z ofertą finansową do tych studentów, którzy wykazują się dużym zaangażowaniem i pracowitością. Maksymalna wysokość stypendium dla jednego stypendysty wynosi 500 zł,
- Stypendium Burmistrza Nysy dla Olimpijczyka – przeznaczone dla studentów pierwszego roku akademickiego, którzy na dowolnym etapie edukacji ponadpodstawowej wzięli udział w olimpiadach (stopień centralny) lub posiadają osiągnięcia sportowe na szczeblu ogólnopolskim lub międzynarodowym. Maksymalna wysokość stypendium dla jednego stypendysty wynosi 500 zł.

II.12 Działania na rzecz bezpieczeństwa

Jednym z fundamentalnych zadań własnych gminy jest dbanie o porządek publiczny i bezpieczeństwo swoich mieszkańców. Dzieje się to poprzez zapewnianie dostępu do jednostek ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej. Dodatkowo gmina zobligowana jest do realizacji zadań w ramach pozamilitarnych przygotowań obronnych. Polegają one na

zarządzaniu systemem kierowania bezpieczeństwem narodowym w obrębie gminy, czyli koordynowaniu działań administracji samorządowej, przedsiębiorców, a także organów administracji wojskowej ulokowanych na miejscu.

W ramach zarządzania kryzysowego, spraw obronnych i obrony cywilnej w 2021 r. zrealizowane zostały następujące działania:

- w dniach 9-10 września 2021 r. zorganizowano w ośrodku szkoleniowym Carina w Pokrzywniej dwudniowe szkolenie obronne dla pracowników realizujących zadania obronne i zarządzania kryzysowego, którego celem było doskonalenie utrzymania systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym na terenie gminy Nysa w gotowości zapewniającej sprawne podejmowanie decyzji oraz ciągłe i trwałe koordynowanie działań organów administracji



samorządowej i przedsiębiorców oraz współdziałających terenowych organów administracji wojskowej w czasie pokoju, kryzysu i wojny;

- w dniu 16 listopada 2021 r. zorganizowano w Urzędzie Miejskim w Nysie jednodniowe szkolenie obronne dla pracowników realizujących zadania obronne i zarządzania kryzysowego, którego celem było doskonalenie utrzymania systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym na terenie gminy Nysa w gotowości zapewniającej sprawne podejmowanie decyzji oraz ciągłe i trwałe koordynowanie działań organów administracji samorządowej i przedsiębiorców oraz współdziałających terenowych organów administracji wojskowej w czasie pokoju, kryzysu i wojny.

Na terenie gminy funkcjonuje 11 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej typu S. Odpowiadają one za zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpożarowego mieszkańców. W 2021 r. w zakresie ochrony przeciwpożarowej przeprowadzono następujące inwestycje:

- Zakup dwóch motopomp: WT 30X oraz WB 30 XT, a także sprężarki powietrznej dla jednostki OSP Niwnica o łącznej wartości 11 432,00 zł;
- Zakup motopompy WT 30X oraz motopompy pływającej Niagara, a także przecinarki spalinowej TS 420 o łącznej wartości 15 732,00 zł;
- W lipcu 2021 roku jednostka OSP Wyszków Śląski otrzymała dotację na zakup i montaż dwóch bram garażowych, stolarki okiennej i drzwiowej, pokrycia dachu blachodachówką oraz innych materiałów budowlanych niezbędnych w budowie budynku remizy w kwocie 50 000 zł.

Dodatkowo lokalne jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej zostały wyposażone w nowe mundury i hełmy strażackie. Uzupełniono również wyposażenie o m.in. nowe węże, latarki czy radiotelefony.

Szczególnym aspektem w kontekście bezpieczeństwa mieszkańców gminy było zarządzanie kryzysowe obejmujące działania nakierowane na przeciwdziałania pandemii COVID-19. Polegały one głównie na transporcie (dowozie) do punktów szczepień przeciwko wirusowi SARS-CoV-2 osób niepełnosprawnych oraz osób mających trudności w samodzielnym dotarciu na miejsce. Gmina zajmowała się także promocją szczepień i realizacją wszystkich pozostałych zadań wynikających z poleceń Wojewody Opolskiego związanych z wprowadzonymi obostrzeniami. Poza pandemią w 2021 r. w Nysie nie odnotowano żadnych większych sytuacji kryzysowych.

Za ochronę porządku publicznego w gminie odpowiedzialna jest Straż Miejska, której zadaniami w szczególności są:

- ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych;
- czuwanie nad porządkiem i kontrola ruchu drogowego – w zakresie określonym w przepisach o ruchu drogowym;

- zabezpieczenie miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia albo miejsc zagrożonych takim zdarzeniem przed dostępem osób postronnych lub zniszczeniem śladów i dowodów, do momentu przybycia właściwych służb, a także ustalenie, w miarę możliwości, świadków zdarzenia;
- ochrona obiektów komunalnych i urzędów użyteczności publicznej;
- współdziałanie z organizatorami i innymi służbami w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych;
- doprowadzanie osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsca ich zamieszkania, jeżeli osoby te zachowaniem swoim dają powód do zgorszenia w miejscu publicznym, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu i zdrowiu innych osób;
- informowanie społeczności lokalnej o stanie i rodzajach zagrożeń, a także inicjowanie i uczestnictwo w działaniach mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi.

W 2021 r. Straż Miejska nałożyła 141 mandatów na łączną kwotę 16 520 zł, co zestawiono poniżej.

Tabela 21 Wykaz nałożonych mandatów w 2021 r.

Wykroczenia	Liczba mandatów
bezpieczeństwo i porządek w komunikacji	62
spalanie odpadów	26
zanieczyszczenie miejsca publicznego	17
spożywanie alkoholu	13
brak opieki nad psem	11
pozostałe	12

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

W związku z wybuchem pandemii COVID-19 Straż Miejska prowadziła akcję informacyjną na terenie gminy Nysa:

- przeprowadzono 15 działań informacyjnych,
- rozwieziono 25 posiłków dla osób na kwarantannie,
- zrealizowano 95 wspólnych działań z policjantami z KPP Nysa.

II.13 Rada Miejska i uchwały

W 2021 r. odbyło się:

- 18 sesji Rady Miejskiej,
- 88 posiedzeń komisji stałych Rady Miejskiej.



W 2021 r. Rada Miejska w Nysie podjęła 262 uchwały, z czego blisko połowa dotyczyła dwóch kwestii:

- Zarządzanie majątkiem – 28,2% ogółu uchwał,

- Finanse – 20,2% ogółu uchwał.

Tabela 22 Uchwały Rady Miejskiej w Nysie w 2021 r. z podziałem na kategorie tematyczne

Kategoria uchwały	Liczba uchwał
Zarządzanie majątkiem	74
Finanse	53
Zagospodarowanie przestrzenne	31
Inne	25
Transport publiczny	15
Gospodarka mieszkaniowa	12
Ochrona zdrowia	9
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	7
Pomoc społeczna	4
Razem	262

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

Zdecydowanie najwięcej uchwał przyjęto w grudniu (65), następnym miesiącem pod kątem liczby uchwał było marzec (30) i maj (25). Zestawienie uchwał przyjętych w konkretnych miesiącach zaprezentowane zostało w poniższej tabeli.

Tabela 23 Uchwały Rady Miejskiej w Nysie w 2021 r. z podziałem na miesiące

Miesiąc	Liczba przyjętych uchwał	Miesiąc	Liczba przyjętych uchwał
Styczeń	18	Lipiec	22
Luty	26	Sierpień	14
Marzec	30	Wrzesień	19
Kwiecień	16	Październik	16
Maj	25	Listopad	5
Czerwiec	6	Grudzień	65

Źródło: Urząd Miejski w Nysie

III. Podsumowanie

Podsumowanie niniejszego raportu stanowi syntezę kluczowych informacji, które pozwalają na ocenę działań samorządu w 2021 r. oraz umożliwiają zarekomendowanie przedsięwzięć do realizacji w okresie do końca 2022 r.

III.1 Wnioski

Przedstawione wnioski opierają się na filarach rozwoju gminy, tj. **Dobra praca**, **Tanie mieszkania**, **Rodzina i jakość życia**. Prezentują one najważniejsze przedsięwzięcia i wydarzenia mające miejsce w gminie Nysa w 2021 r.

I	Dobra praca	Budowa dróg i uzbrojenia podziemnego Regionalnego Parku Przemysłowego WSSE "Inwest Park" na terenie gminy Nysa, w obrębach wsi Radzikowice i Goświnowice.
		Wsparcie i obsługa inwestorów oraz działania na rzecz przyciągnięcia nowych podmiotów gospodarczych i inwestycji do Nysy.
		Powiększenie atrakcyjności inwestycyjnej poprzez modernizacje prowadzone na terenie gminy, w szczególności w centrum miasta.
		Prowadzenie polityki przyjaznej inwestorom związanej z zagospodarowaniem przestrzennym.
II	Tanie mieszkania	Powiększanie zasobów mieszkaniowych gminy poprzez wsparcie działań podejmowanych przez Agencję Rozwoju Nysy Sp. z o. o.
		Poprawa zasobu komunalnego gminy, dzięki funkcjonowaniu Agencji Rozwoju Nysy Sp. z o. o.
		Kreowanie przestrzeni dla nowych osiedli mieszkaniowych oraz poprawa atrakcyjności lokalnego rynku nieruchomości.
III	Rodzina i jakość życia	Zwiększenie dostępności do komunikacji publicznej, dzięki budowie subregionalnego Centrum Przesiadkowego w Nysie.
		Podniesienie jakości edukacji na terenie gminy - powstanie Laboratoriów Przyszłość w placówkach oświatowych gminy Nysa.
		Poprawa dostępności do opieki dzieci do lat 3 poprzez budowę żłobka w Nysie.
		Podniesienie jakości oferty spędzania wolnego czasu, dzięki modernizacji infrastruktury sportowo-rekreacyjnej gminy.

Na podstawie przedstawionych wniosków i analizy całego dokumentu rekomenduje się następujące działania w zakresie projektów związanych z programami realizowanymi z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi:

1. Wykorzystanie potencjału bioróżnorodności gminy Nysa. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami.

2. Prowadzenie działań integrujących mieszkańców oraz podnoszenie atrakcyjności oferty sportowo-rekreacyjnej gminy. Aktywizacja poprzez sport realizowana za pomocą rewitalizacji obszaru Obwałowań Wysokich oraz Sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej nr 10 w Nysie. Aktywizacja środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym i ubogich z obszaru rewitalizacji Miasta Nysa.
3. Podniesienie w gminie bezpieczeństwa w oczach mieszkańców, dzięki połączeniu systemów kamer do efektywnego zarządzania bezpieczeństwem w regionach przygranicznych. Stworzenie systemowego i trwałego instytucjonalnie narzędzia do monitorowania, a także skutecznego zapewnienia bezpieczeństwa regionu przygranicznego Jesenik – Nysa.
4. Zapewnienie ciągłości świadczenia usług publicznych w przypadku ponownego wybuchu pandemii. Określenie dobrych praktyk w zapewnieniu administracji publicznej i działań sił bezpieczeństwa w przypadku pandemii w regionie Jesenik – Nysa. Zdefiniowanie dobrych praktyk w zakresie gotowości na obecne i przyszłe pandemie wraz z wdrożeniem najnowszych technologii eliminujących wpływ pandemii na sytuację partnerów projektu i samorządów.
5. Kontynuacja działań OPS Nysa w kierunku wsparcia rodzin wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez między innymi realizację projektów mających na celu przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej oraz wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze.
Ponadto zalecana jest dalsza kontynuacja realizacji projektów, które mają na celu wsparcie rodzin wykluczonych społecznie bądź zagrożonych wykluczeniem.

Na 2022 rok zaplanowane są także wydatki na pozostałe programy, projekty i zadania:

1. Budowa subregionalnego Centrum Przesiadkowego w Nysie w powiązaniu ze Szprychą nr 8 CPK.
2. Przebudowa dróg w Rynku.
3. Rozbudowa Szkoły Podstawowej nr 2 przy Al. Wojska Polskiego w Nysie.
4. Budowa dróg na terenie osiedla przy ul. Orląt Lwowskich w Nysie - opracowanie dokumentacji projektowej.
5. Budowa i przebudowa dróg na osiedlu przy ul. Orląt Lwowskich pod kątem rozwoju mieszkalnictwa.
6. Budowa trasy rowerowej na terenie gminy Nysa – opracowanie dokumentacji projektowej.
7. Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku przedszkola na budynek mieszkalny wielorodzinny w Kępnicy.
8. Program działań w zakresie zapobiegania powodziom i podtopieniom w rejonie rzeki Mora.

9. Przebudowa drogi w ul. Żwirki i Wigury w Nysie.
10. Budowa drogi w ulicy Wiosennej w Nysie.
11. Realizacja zadań wynikających z budżetu obywatelskiego.
12. Przebudowa drogi w Morowie.
13. Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego z parkingiem wraz z zagospodarowaniem terenu przy ul. Szlak Chrobrego w Nysie - opracowanie wniosku w trybie specustawy.
14. Przebudowa i rozbudowa budynku przedszkola w Białej Nyskiej o dwa oddziały przedszkolne - opracowanie dokumentacji projektowych.
15. Zagospodarowanie Placu im. kardynała Stefana Wyszyńskiego w Nysie.
16. Adaptacja pomieszczeń strychu w budynku przy ul. Marcinkowskiego na potrzeby archiwum.
17. Budowa witaczy na wjazdach do miasta Nysa.
18. Budowa tężni solankowej na Placu im. Ignacego Paderewskiego w Nysie.
19. Aktywizacja sportowa – rewitalizacja obszaru Obwałowań Wysokich: plac zabaw i siłownia zewnętrzna oraz remont Sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej nr 10 w Nysie.
20. Budowa miejsc postojowych z ekonawierzchni przy ul. Wyspiańskiego w Nysie.
21. Przebudowa drogi w ul. 11 Listopada w Nysie.
22. Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku przedszkola na budynek mieszkalny wielorodzinny w Kępnicy.
23. Zagospodarowanie placu przy skrzyżowaniu ulic Wyspiańskiego i Mostowej w Nysie.
24. Poprawa stanu technicznego lokali mieszkalnych.
25. Rozbudowa i przebudowa Dziennego Domu Pobytu w Nysie - opracowanie dokumentacji projektowej.
26. Budowa mieszkań chronionych na terenie osiedla przy ul. Orłąt Lwowskich w Nysie - opracowanie dokumentacji projektowej.
27. Przebudowa drogi w Hajdukach Nyskich (dz. nr 279) – opracowanie dokumentacji projektowej.
28. Zagospodarowanie działki nr 20 przy ul. Brackiej w Nysie - opracowanie dokumentacji projektowej.
29. Modernizacja szatni sportowej w Siestrzechowicach – opracowanie dokumentacji projektowej.
30. Budowa drogi w Skorochowie (dz. 504) - opracowanie dokumentacji Projektowej.
31. Przebudowa drogi w ul. Lazurowej w Nysie – opracowanie dokumentacji projektowej.
32. Budowa drogi dojazdowej do Fortu nr 2 w Nysie – opracowanie dokumentacji projektowej.

- 33. "Dokapitalizowanie spółki "AKWA" - na spłatę pożyczki inwestycyjnej z WFOŚiGW w Opolu - umowa nr 30/2016/G-39/GW-ZW/P na realizację zadania pn. "Poprawa jakości wody, pewności zasilania oraz warunków ochrony przeciwpożarowej obejmującą miejscowość Radzikowice, Goświnowice, Skorochów, Głębinów, Sękowice, Niwnica, Wyszków Śl. i Kubice"
- 34. Dokapitalizowania Spółki pod firmą: Agencja Rozwoju Nysy Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Nysie.
- 35. Wykorzystanie zasobów natury dla rozwoju świadomości ekologicznej społeczeństwa Nysy. Podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa Nysy.

Spis tabel

Tabela 1 Informacja finansowa dla gminy Nysa za 2021 r.....	22
Tabela 2 Wykonanie budżetu gminy Nysa w 2021 r.....	22
Tabela 3 Polityka inwestycyjna – zrealizowane i będące w realizacji projekty ze środków zewnętrznych w 2021 roku	25
Tabela 4 Otrzymane środki finansowe (refundacja) w 2021 r. w związku z zatwierdzeniem wniosków wypłatę środków	28
Tabela 5 Współpraca z innymi podmiotami oraz wspólne działania w 2021 r.....	28
Tabela 6 Stan ilościowy zasobu mieszkaniowego gminy Nysa na koniec grudnia 2021 r.....	29
Tabela 7 Liczba lokali mieszkalnych i lokali użytkowych (bez garaży) w gminie Nysa na początku i na końcu 2021 roku	30
Tabela 8 Powierzchnia gruntów w zasobie gminy Nysa w 2021 r.	31
Tabela 9 Uchwały MPZP w 2021 r.....	33
Tabela 10 Liczba uczniów i oddziałów w publicznych jednostkach oświatowych.....	36
Tabela 11 Liczba nauczycieli z podziałem na stopień awansu oraz udział w ogólnej liczbie	36
Tabela 12 Wsparcie dla instytucji kultury udzielone przez gminę Nysa w 2021 r.....	40
Tabela 13 Upowszechnianie kultury i sztuki - przekazane dotacje	40
Tabela 14 Działania na rzecz wspierania i upowszechniania kultury fizycznej na rok 2021.....	41
Tabela 15 Działania na rzecz wspierania realizacji zadań z zakresu rozwoju sportu.....	42
Tabela 16 Przyczyny udzielenia pomocy społecznej w gminie Nysa w 2021 r.	45
Tabela 17 Zasiłki wraz z liczbą osób objętych wsparciem i wydatkowaną kwotą w 2021 r.	45
Tabela 18 Zestawienie ofert złożonych do konkursów na realizację zadań własnych zleconych podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych	50
Tabela 19 Ilość zebranych odpadów w gminie Nysa w 2021 r.	57
Tabela 20 Nowe przyłącza wodociągowe i kanalizacji sanitarnej w Gminie w 2021 roku	58
Tabela 21 Wykaz nałożonych mandatów w 2021 r.....	62
Tabela 22 Uchwały Rady Miejskiej w Nysie w 2021 r. z podziałem na kategorie tematyczne	63
Tabela 23 Uchwały Rady Miejskiej w Nysie w 2021 r. z podziałem na miesiące	63